

3 Aruba

Premier feliciteert VN met 5 jaar SDG's

8 Economie

Nederlandse kweekvlees-start-up haalt 55 miljoen dollar op

10 Wereld

Noorse koning Harald in ziekenhuis

12 Sport

Bondscoach De Boer: heel blij persoon

‘Speciaal onderwijs kan je niet in een hokje stoppen’

ORANJESTAD — De basisschool voor speciaal onderwijs Scol Paso Pa Futuro heeft al sinds vorig jaar onenigheid met Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED), die de school in december wil verhuizen naar een kleiner gebouw omdat het huidige gebouw te groot zou zijn. Maar je kan kinderen met speciale behoeftes niet zomaar in een kleinere ruimte proppen, stelt het hoofd van de school Miriam van der Biezen.

door onze verslaggever
Carina Wever

In een interview met de *Amigoe* licht Van der Biezen samen met plaatsvervangend hoofd Rachel Werleman toe wat de verhuizing teweegbrengt. “Het is geen reguliere school waar je zoveel mogelijk kinderen in een klas kan stoppen. Moeilijk lerende kinderen (MLK) hebben een speciaal ingerichte omgeving en veel meer ruimte nodig, daar zijn internationale richtlijnen voor waar ons huidige gebouw aan de Uruguaystraat volledig aan voldoet”, legt Van der Biezen uit. Van der Biezen werkt al op de school sinds de oprichting ervan in 2004, eerst als docent, en is dit schooljaar aangesteld als hoofd van de school na een jaar te hebben gefungeerd als plaatsvervangend hoofd. Zij vertelt dat de school in de eerste jaren een soort nomadenbestaan leidde, en sinds 2009 in het oude Mater Dei-gebouw gehuisvest is, een prestatie die destijds is bewerkstelligd door wijlen ex-directeur van de Directie Onderwijs, Roosleen Oduber. Het gebouw werd volledig gerestaureerd en ingericht volgens richtlijnen voor MLK-onderwijs. De school heeft maar liefst veertien klassen, met elk tussen acht en twaalf leerlingen en twee begeleiders, terwijl het door de minister beoogde gebouw in Seroe Blanco slechts acht of negen klassen kan huisvesten. Minister Lampe stelde voor om de klassen 6 en 7 naar SPO te verhuizen en alleen klassen 1 tot en met 5 nog in het gebouw in Seroe Blanco onder te brengen. Maar volgens de leiding van

Paso Pa Futuro is dat niet realistisch. “Het aantal speciaal onderwijs behoevende kinderen neemt niet af en dat zal ook niet in de nabije toekomst gebeuren. Dit jaar hebben we iets minder nieuwe aanmeldingen maar dat komt simpelweg doordat er wegens corona tijdelijk geen tests meer werden uitgevoerd via het Multidisciplinair Centrum, die een vereiste zijn wanneer een kind wordt gesignaleerd die mogelijk naar een MLK-school overgeplaatst moet worden”, aldus Van der Biezen.

Klas 7
Bovendien is het curriculum op de school dusdanig ingericht dat de leerlingen gepersonaliseerd onderwijs krijgen en optimaal worden voorbereid op de toekomst. “Wij zien de meeste kinderen werkelijk opbloeien in een kleine klas en de persoonlijke aandacht”, vertelt Werleman. Ook zorgde de school voor een soepele overstap naar de middelbare school SPO door een voorbereidend programma te geven in klas 7, wat vorig jaar al door Lampe werd afgeschaft. Hier was toen ook enige ophef over omdat het de kinderen niet voldoende zou klaarstomen voor het vervolgtraject bij SPO. “Aangezien deze kinderen iets trager leren, kan je niet zomaar al het lesmateriaal dat wij normaal in zeven jaar geven in vijf of zes jaar proppen zonder dat dat nadelige gevolgen heeft voor de kinderen zelf. Nu moeten ze dezelfde stof in minder tijd verwerken en dat is voor deze kinderen gewoon erg zwaar”, vertelt plaatsvervangend hoofd Werleman. Destijds zou Lampe hebben

gezegd dat kinderen in klas 6, waarvan door docenten en ouders bepaald werd dat zij nog niet klaar waren voor de overstap naar SPO, nog een jaar langer op Paso Pa Futuro mogen blijven. Maar ook dat wil de Onderwijsminister nu afschaffen omdat zittenblijven niet meer toegestaan is. “Dit is eigenlijk geen zittenblijven”, zegt Werleman. “Deze kinderen gaan niet nog een jaar hetzelfde lesmateriaal krijgen, alle lessen worden toegespitst op de capaciteiten van het kind.”

Zwart op wit

“De docenten voelen zich nu alsof zij ter verdediging moeten komen van de speciaal onderwijs behoevende kinderen en moeten bewijzen waarom hun werk anders is dan een reguliere school, en dat is eigenlijk niet hun taak”, zegt Werleman. “Wij willen het zwart op wit zien dat de school in elk geval dit schooljaar op dezelfde locatie blijft. Dat is van belang voor de rust van de docenten en ook de kinderen, die nu lijden onder de onzekerheid van de situatie wat veel stress veroorzaakt. Docenten moeten al hun aandacht besteden aan het zo goed mogelijk lesgeven aan deze kinderen die hen hard nodig hebben. Het gebouw waar wij nu zitten, is simpelweg ideaal voor MLK onderwijs en is het beste voor onze kinderen”, aldus Van der Biezen.

Vanessa Tjon-Kock definitief hoofdcommissaris

ORANJESTAD — Vanessa Tjon-Kock is vandaag definitief benoemd tot hoofdcommissaris van het Korps Politie Aruba (KPA). De afgelopen tijd vervulde ze de functie al als waarnemend hoofdcommissaris maar met de bekendmaking door het ministerie van Justitie vandaag is dat definitief. Ze is hiermee ook de eerste vrouw die aan het hoofd staat van het KPA.

Justitie-minister Andin Bikker (POR) achtte het noodzakelijk voor de stabiliteit van het korps, mede ook door de uitdagingen waarmee men kampt vanwege de coronacrisis en de handhaving van de publieke orde. De minister zegt verschillende ex-commissarissen

geraadpleegd te hebben en ook ex-justitieministers voor advies en om onder de huidige omstandigheden de benoeming definitief te maken. “Tjon-Kock heeft bewezen te kunnen leiden tijdens de crisis waar we in zitten en het korps draaiende te houden en aan de andere kant te

garanderen dat de publieke orde gehandhaafd blijft voor zowel inwoners als bezoekers van het eiland”, laat Bikker weten, die ook zegt tevreden te zijn over haar functioneren als commissaris.

Tjon-Kock studeerde voor inspecteur in Apeldoorn en heeft een lange carrière binnen het KPA achter de rug. Ze heeft verschillende malen waargenomen als hoofdcommissaris en is lid van het Korps Management Team, dus heeft uitgebreide ervaring met leiding geven bin-

nen het korps, aldus de minister. In maart van dit jaar werd Tjon-Kock, echtgenote van MEP-fractievoorzitter Rocco Tjon, toen nog ondercommissaris, benoemd tot waarnemend hoofdcommissaris terwijl door een commissie de sollicitatieprocedure voor de positie van korpschef zou worden opgestart.

Korpschef Andrew Hoo zou toen een andere functie krijgen binnen de regering. Welke functie dat behelst is bij deze krant niet bekend.

Mali heeft na staatsgreep weer president

BAMAKO — Mali heeft na de staatsgreep van vorige maand weer een president. De voormalige minister van Defensie Bah N'Daw legde vandaag de ambtseed af in de hoofdstad Bamako. Assimi Goita, de legerofficier die de coupleggers aanvoerde, wordt zijn tweede man.

Militairen wierpen vorige maand na aanhoudende protesten de regering omver van president Ibrahim Bou-bacar Keita. De zeventigja-

gebeuren. De interim-president beloofde door te gaan met de ‘genadeloze strijd’ tegen terroristen en crimine-

len. In zijn uitgestrekte land zijn onder meer gewapende jihadististen actief. Ondanks steun van internationale

troepen lukt het de Malinese autoriteiten al jaren niet een einde te maken aan het geweld.

Kim Jong-un maakt excuses voor gedode Zuid-Koreaan

PYONGYANG — De Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un heeft zijn excuses gemaakt voor het doodschieten van een Zuid-Koreaan die mogelijk wilde overlopen naar het noorden. Dat gebeurde eerder deze week.

De overheidsmedewerker verdween van een Zuid-Koreaanse schip. Volgens Zuid-Korea is hij doodgeschoten door Noord-Koreaanse soldaten terwijl hij op een vlot in het water dreef. Zijn lichaam is daarna verbrand door de Noord-Koreaanse autoriteiten.

Kim heeft nu volgens het Zuid-Koreaanse persbureau *Yonhap* gezegd dat het hem spijt dat hij Zuid-Korea heeft teleurgesteld. Hij hoopt dat de relatie tussen beide landen niet verslechtert hierdoor. “Het incident had niet moeten plaatsvinden”, aldus Noord-Korea in een verklaring, meldt *Yonhap*. “Er zijn meer dan tien

Archiefphoto: Kim Jong-Un

schoten gelost als onderdeel van maatregelen om infectie met het coronavirus te voorkomen.”

De Zuid-Koreaanse president Moon Jae-in zei gisteren al dat er vergeldingsmaatregelen komen. Het leger wordt volgens het ministerie van Defensie in staat

van paraatheid gebracht. De dood van de functionaris zorgde voor veel verontwaardiging in Zuid-Korea. Minister van Defensie Suh Wook zei tijdens een persconferentie dat het leger ingrijpt op het moment dat Noord-Korea de veiligheid van Zuid-Koreanen bedreigt.

Wereldwijde klimaatacties aangepast wegens coronamaatregelen

DEN HAAG — Demonstranten voeren vandaag wereldwijd actie voor het klimaat. Dat doen ze op veel verschillende manieren, omdat ze zich wel aan de coronamaatregelen willen houden.

De Zweedse klimaatactivist Greta Thunberg riep op sociale media op tot protest. “Schoolstaking week 110. Vandaag is onze wereldwijde actiedag en we voeren actie in 3100 steden!

In Zweden mogen niet meer dan vijftig mensen samenkomen vanwege het coronavirus, dus passen we ons aan.”

Op een foto die Thunberg op Instagram plaatste, is te zien dat zij met andere jongeren demonstreert. Ze houden allemaal afstand van elkaar en dragen mondkapjes.

Het is de eerste wereldwijde actiedag voor het klimaat sinds de uitbraak van het coronavirus.

Vorig jaar bleven leerlingen over de hele wereld weg van school om te demonstreren voor strengere klimaatwetgeving. Zulke acties worden nu niet gehouden, vanwege alle coronamaatregelen.

Dit jaar zijn er meer onlinemanifestaties en worden de kleinschalige demonstraties live gestreamd op Instagram. In Nederland zijn er door Fridays for Future acties

Foto: Shutterstock

Archiefphoto: Greta Thunberg

aangekondigd in Zwolle, Amsterdam, Leiden, Maasticht, Groningen, Utrecht,

Arnhem, Den Haag, Enschede, Leeuwarden en Tilburg.

Niet alleen bosbranden in Californië, heel Amerika staat in brand

LLEIDA — Alle aandacht gaat naar de enorme bosbranden in Californië, maar we vergeten ondertussen dat ook Zuid-Amerika met veel meer bosbranden kampt dan normaal, zegt de Spaanse bosbrandexpert Víctor Resco de Dios in een artikel gepubliceerd door de persdienst IPS.

Naar vuur kijken, of het nu een open haard is of een vreugdevuur, leidt vaak tot een gevoel van broederschap met het universum, zoals Octavio Paz het omschreef. We worden volledig opgeslorpt door het beeld van de dansende vlammen en het klikkende geluid van het brandende hout, het klikken van de explorerende waterbelletjes die in stoom veranderen.

We leven dankzij vuur. Vuur leerde ons het land te bewerken en te jagen. Dankzij vuur konden we koken, ons verwarmen als we het koud hadden en ons drogen na de regen. En dankzij dit alles kon het menselijk brein evolueren. Op planetair niveau regu-

leerde vuur de zuurstofconcentraties, die zonder vuur te hoog en gevaarlijk zouden zijn. Veel planten en dieren zouden niet kunnen overleven zonder de branden.

Zombievuren

Maar met onze relatie met vuur loopt het al een tijdje mis. Begin dit jaar zagen we met ontzetting hoe meer dan 20 procent van de Australische bossen in brand stond. Toen kwamen de Siberische zombievuren, die de winter overleefden door organisch materiaal in de Arctische bodem te verbranden en die in het voorjaar weer aan de oppervlakte kwamen. Nu zaait het vuur angst in Californië. Maar er is iets wat je

misschien nog niet weet: de branden slaan dit jaar ook in Zuid-Amerika hard toe.

Pantanal brandt af

De branden van dit jaar treffen vooral de draslanden van Zuid-Amerika. Ze branden onder meer een groot deel van de Pantanal af, het grootste moerasgebied ter wereld. Pantanal is een tropisch drasland dat zich uitstrekt tussen Brazilië, Bolivia en Paraguay en heeft een oppervlakte die vergelijkbaar is met die van Roemenië.

Het is een zeer belangrijk gebied voor de biodiversiteit: het is de thuisbasis van de reuzenotter en de tapir en het gebied met de hoogste dichtheid aan jaguars ter wereld. Buiten de tropische zones breken branden in de Argentijnse draslanden van de Paraná-delta nu al maanden records. Steden als Rosario zijn al weken gehuld in een verstikkende rook.

Dubbel zoveel branden

Ook andere delen van Zuid-Amerika kampen met meer branden dan normaal. In Venezuela zijn tot nu toe ongeveer 13.000 branden geconstateerd. Dat is een nieuw record voor een land dat gemiddeld 7000 branden per jaar telt. In Colombia zijn tweemaal zoveel branden geregistreerd als in een normaal jaar. Geologisch gezien komen er geen branden voor in tropische bossen en draslanden.

In tegenstelling tot wat in een mediterraan milieu gebeurt, vormen branden geen natuurlijk element van die ecosystemen. In sommige gevallen zijn branden het gevolg van branden die door landbouwers worden aangestoken en die door de droogte uit de hand lopen en bosbranden worden. Dat is wat er is gebeurd bij veel van de branden in de Pantanal.

La Niña

In deze alluviale vlakte is het een traditie bij landbouwers om braakliggend land te verbranden om het klaar te maken voor de nieuwe teelt. Dit jaar lijkt La Niña (een weerfenomeen dat onder meer in Zuid-Amerika tot droogte en overstromingen leidt, IPS) aan kracht te winnen, de droogte die daar het gevolg van is, heeft nu dat deel van het zuidelijke continent bereikt. Door de droogte lopen branden makkelijk uit de hand en breiden ze zich uit naar de rest van het moerasgebied.

Niet alle branden hebben echter te maken met zelfvoorzienende landbouw. In de Pantanal gebruikt men ook branden om te ontbossen: men verbrandt de resten van bomen die zijn gekapt om plaats te maken voor nieuwe gewassen. Het gaat meestal over soja en veevoedergewassen voor de

internationale markt.

De grote complexiteit van de bosbranden in Zuid-Amerika is opvallend. De realiteit is in elk land anders. Ik ga hier niet op alle bijzonderheden in, maar zeker Colombia is het vermelden waard aangezien de situatie er bijzonder paradoxaal is.

Een nieuw tijdperk?

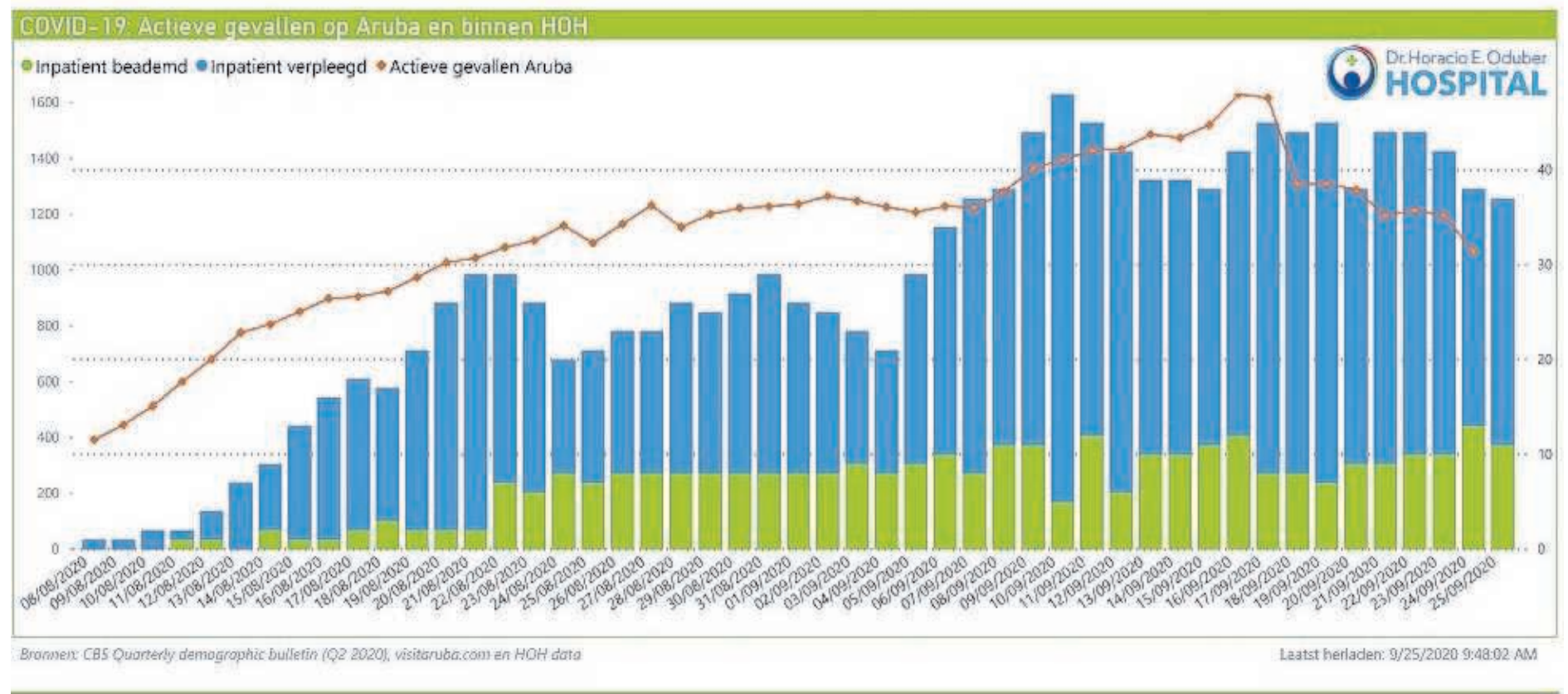
In Colombia gaan de bossen achteruit als het gevolg van het vredesproces in het land. Na de ontmanteling van de Farc steeg het aantal branden in de Colombiaanse jungle enorm. Dit komt doordat mijnwerkers, drugsdealers, speculanten en iedereen die maar wilde, toegang kregen tot zones die voordien niet toegankelijk waren.

Terwijl dit stuk wordt geschreven, sijpelt een deel van het kwik dat in de bodem van de Amazone-Orinoco-bekken is opge-

slagen, in de rivieren als gevolg van de erosie na de branden. Sensoren die de luchtkwaliteit in São Paulo, Bogotá en vele andere steden meten, registreren een toename van de vervuiling door de rook. Misschien hebben we het binnenkort over brandvluchtelingen. Door de branden schaden we de biodiversiteit, de waterkringloop, de CO2-balans, het klimaat en zelfs de gezondheid van de mensheid.

Vaak worden deze branden aangestoken om in onze behoeften te voorzien: soja, voer, mineralen... Maar dit zou niet zo moeten zijn. Er zijn instrumenten, zoals het Mercosur-verdrag, waarmee we het probleem kunnen proberen te keren. We zijn kinderen van het vuur. Maar we zijn de broederlijke band die we ermee hadden verloren. We maken er een massavernietigingswapen van.

Aantal opnamen HOH in cijfers vandaag

In de grafiek laat het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) het aantal positieve gevallen (oranje) zien vanaf 8 augustus tot heden. In blauw zijn het aantal patiënten die vandaag op de Covid-afdeling liggen. In het groen het aantal patiënten aan de beademing.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat de vennootschap:

CIT Aerospace International (Aruba) A.V.V. (i.l.)
(in liquidatie)

is geliquideerd en de naam is doorgehaald in het Handelsregister.

De vereffenaar
CIT Aerospace International
Number One Ballsbridge, Building 1
Shelbourne Road, Ballsbridge
Dublin 4, Ireland.

THE SPECIALISTS

Eye and ear exams are free!

(297) 290-2020
(297) 640-2020

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm

222 Caya G. F. Betico Croes
Oranjestad, Aruba

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

topixs
Lees,like,ycomparti

JHI Jolley Holding Aruba
V.B.A.

JOB OPPORTUNITY
Operational/Internal Auditor

Jolley Holding consists of 25 operating companies with diverse activities such as car dealers, car rental and leasing, retailing of souvenirs, gifts, books, leisure clothing etc, wholesale of consumer goods and pharmaceuticals, industrial laundry, real estate. The Group is active in Aruba, Bonaire, Curaçao and Antigua.

We are looking for an Operational/Internal Auditor for Jolley Holding. The Auditor will be responsible for streamlining internal controls and procedures, executing audit procedures to ensure that appropriate controls exist, processing is efficient and accurate and procedures are in compliance with corporate standards.

The Auditor also works on special projects with an emphasis on developing valueadded recommendations that will significantly enhance our businesses. As the Auditor you will be reporting to the senior management of the Holding.

Jolley Holding offers a challenging position within a dynamic, international working environment where there is strong emphasis on both teamwork and self-reliance. Jolley Holding offers excellent compensation packages including secondary benefits such as a pension plan.

Job requirements

- A bachelor's degree in accountancy, controlling or being in an advanced study stage of obtaining a degree.
- At least 4 years successful experience in audit, control or operational risk management.
- Good communications skills and a great team player.
- Highly developed attention to detail and accuracy.
- Able to work with tight deadlines and high standards of quality.
- Able to travel abroad on short trips.
- Strong command of spoken and written English and Dutch. Being fluent in Papiamentu is considered an advantage.
- Part time employment can be optional.

Contact information
Is this the job you are looking for? Apply in writing (including your resume) to Mr. Sudesh Manichand, Managing Director Jolley Holding at Croesstraat 3, Oranjestad, Aruba or send an email at hrm@jolleyholding.com. For more information call (+297) 528 9550.

A psychological test and past employer background check are part of our recruiting process. All information will be treated with the utmost confidentiality and discretion.

CMB
CARIBBEAN MERCANTILE BANK

ANNOUNCEMENT

Yom Kippur

In observance of the holy day of Yom Kippur all CMB branches will be closed on **Monday, September the 28th, 2020.**

To the Jewish community we wish you an easy fast and may you be inscribed and sealed in the Book of Life.

Kabinet kondigt opnieuw obligatieleningen aan

ORANJESTAD — De Centrale Bank van Aruba (CBA) publiceerde gisteren opnieuw twee aankondigingen van de Arubaanse regering voor de uitgifte van een tweetal obligatieleningen, dit maal voor een bedrag van respectievelijk 40 miljoen florin en 50 miljoen dollar. Geïnteresseerde leners moesten er snel bij zijn: inschrijfformulieren dienden uiterlijk vanmiddag 16.00 uur bij de CBA binnen te zijn.

door onze verslaggever
Jan Jager

Vorige week maakte de regering via de CBA bekend via een obligatielening in twee delen 60 miljoen florin en 60 miljoen dollar te willen ophalen. De looptijd van beide aangekondigde leningen bedroeg zeven jaar bij een vast rentepercentage van 5,3 procent. Inschrijfformulieren voor deze uitgifte dienden uiterlijk dinsdagmiddag 22 september om 12.00 uur bij de CBA binnen te zijn. Ook in de nieuwe aankondigingen hanteert de regering een looptijd van zeven jaar bij een jaarlijkse rente van 5,3 procent.

Controversieel

De regering wendde zich in tegenstelling tot eerdere voornemens tot de kapitaalmarkt, omdat het tot op heden niet is gelukt met Nederland tot overeenstemming te komen over de voorwaarden voor de derde

resse' een nieuwe uitgifte is aangekondigd, en dat de verdere communicatie hierover via de overheid zal verlopen. Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) ging vanochtend niet in op vragen van deze krant of bovengenoemde emissie van 40 miljoen florin en 50 miljoen dollar inderdaad een nieuwe lening betreft. Ze kondigt aan maandag uitgebreid informatie te geven.

Het Antilliaans Dagblad (AD) weet echter uit de mond van de minister op te tekenen dat de florin-emissies (uit beide emissies, red.) bij elkaar worden opgeteld en de dollar-emissie in plaats komt van de oude. Ook tegenover de verslaggever van het AD meldt de minister aanstaande maandag met meer informatie te komen. "Dan weet ik ook wat de toekomst is."

Deviezenreserve

Via het 'Landsbesluit Financieringsbehoefte 2020-III' van 14 september kreeg Financiën-minister Maduro het mandaat om in verband met de financieringsbehoefte van het Land voor het dienstjaar 2020 in totaal 400 miljoen aan obligaties uit te geven tegen een maximum percentage van 5,5 procent

en een maximale looptijd van acht jaar. Het betreft een binnenlandse lening. In de aankondiging van zowel vorige week als in de nieuwe aankondiging staat dat ingezetenen van en rechtspersonen in het Koninkrijk op de obligaties kunnen inschrijven. Voor lenen op de internationale kapitaalmarkt heeft de regering van Aruba toestemming nodig van de Rijksministerraad.

Ter ondersteuning van de deviezenvoorraad die zorg draagt voor de stabiliteit van de florin, verstrekte Nederland de eerste en tweede tranche liquiditeitssteun in dollars. Door het lenen van florins op de lokale markt zou de deviezenvoorraad juist slinken. Dat is de reden dat in bovengenoemde Landsverordening werd vastgelegd dat de binnenlandse leningen ook in dollars kunnen worden aangegaan. Een andere motivatie die in de Landsverordening wordt genoemd is de 'verhandelbaarheid' van dollarobligaties. In het AD lichtte Maduro desgevraagd toe dat Aruba heeft gekozen voor een duale obligatie emissie in florins en dollars 'om de lokale markt qua deviezen te beschermen', aldus het AD.

Premier feliciteert VN met 5 jaar SDG's

ORANJESTAD — Minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) heeft in een videoboodschap haar felicitaties overgebracht aan de Verenigde Naties (VN) in verband met het eerste lustrum van de Sustainable Development Goals (SDG's) uit de Agenda 2030 van de VN vandaag.

Als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden heeft ook het Land Aruba de ze SDG's net als alle andere VN-leden in 2015 omarmd. "De regering van Aruba steunt de SDG's en kijkt hoe de SDG's tegelijk kunnen bijdragen aan meer welvaart en welzijn en harmonie met de natuur", aldus de premier in een persbericht.

SDG's zijn onder meer het uitbannen van armoede en honger, het bevorderen van goede gezondheid en welbevinden, kwaliteitsonderwijs, gendergelijkheid, het zorgen

voor schoon water en sanitatie, betaalbare en schone energie, fatsoenlijk werk en economische groei, industrie, innovatie en infrastructuur, het verminderen van ongelijkheid, duurzame steden en gemeenschappen en verantwoordelijke consumptie en productie. De doelstellingen moeten in 2030 wereldwijd zijn gerealiseerd.

Economisch voorspelmodel Aruba betrouwbaar

ORANJESTAD — Het macro-economische model (MARUBA model) waarmee de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) economische vooruitzichten voor het Land Aruba in kaart brengt, is betrouwbaar. Dat blijkt uit een toets die het rekeninstituut Cartac in opdracht van de regering Aruba heeft uitgevoerd.

Dat maakte minister Xiomara Maduro (MEP) van Economische Zaken, Financiën en Cultuur woensdagmiddag bekend in een persbericht. Cartac (Caribbean Regional Technical Assistance Centre) is een van de regionale bureaus van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Volgens minister Maduro is het goed nieuws dat experts van Cartac het macro-economische model dat wordt gebruikt bij het opstellen van de 'Aruba Economic Outlook', onder de loep heeft genomen. Dat geeft volgens haar de zekerheid dat de macro-economische

voorspelling die met het MARUBA-model wordt gedaan betrouwbaar is. In een verslag van Cartac dat de minister heeft gelezen, valt te lezen dat de inspecteur van het rekeninstituut 'onder de indruk' is over de mate van detail in het model, zeker op het vlak van de aanbodzijde van de economie van Aruba. Niettemin doet het instituut ook aanbevelingen voor verbeteringen, die gedurende het toetsproces gedeeltelijk al zijn ingevoerd. Het model heeft volgens de inspecteur de potentie om van grote waarde te zijn bij het voorspellen van macro-

economische variabelen en het stimuleren van beleidsscenario's op basis van een 'consistent macro-economische kader'.

Fiscalen effecten

Het is echter nog onvoldoende mogelijk om met het MARUBA-model effecten van fiscale ingrepen te meten, schrijft de minister. Daarom zal het MARUBA-model op advies van Cartac worden uitgebreid met een module die ook de effecten van fiscale veranderingen op de economie van Aruba in beeld brengt. Cartac heeft in het verslag ten slotte een positieve aanbeveling gedaan over het gebruik van het MARUBA-model 'voor macro-economische voorspellingen en het stimuleren van de impact van beleidsmaatregelen op de economie van Aruba'.

Zeilboot met 80 kilo drugs onderschept

ORANJESTAD — In een gezamenlijke actie op zee heeft het marineschip Zr.Ms. Groningen en een team van een Metal Shark-patrouilleboot van de Kustwacht Caribisch Gebied dinsdag een zeilboot met 80 kilo drugs onderscheept. Het stationschip droeg de zeilboot, waarop de drie balen drugs werden aangetroffen, over aan een Metal Shark.

Op de radarsystemen van de kustwacht en de Zr.Ms. Groningen werd een snelle go-fast gedetecteerd die zich verdacht gedroeg en langsij aan een zeilboot ging liggen. Na een mogelijke 'overload' van contrabande voer de go-fast weer richting zuid.

De Groningen die in de buurt van de zeilboot voer, dirigeerde twee snelle boten, de zogenaamde FRISC's, naar het vaartuig en de zeilboot werd onderworpen aan een controle aan boord.

Na overleg met de kustwacht is de zeilboot aan een Metal Shark overgedragen. Na de overdracht van het zeilvaartuig heeft de Metal Shark het vaartuig op sleeptouw richting Curaçao genomen. Onderweg kreeg de patrouilleboot van de kustwacht assistentie van de cutter Jaguar die het zeilvaartuig naar de kustwachtsteiger sleepte voor verder onderzoek.

Cocaïne

Tijdens een uitgebreide controle werd ongeveer 80 kilo cocaïne verdeeld over drie balen aangetroffen. De enige opvallende van het zeilvaartuig, een man met Britse nationaliteit, is aangehouden. Zowel de drugs als de man zijn aan de politie overgedragen. Zr.Ms. Groningen is sinds begin juli als stationsschip actief in het Caribisch gebied. Het schip wordt onder meer ingezet voor counter-drugs-

Foto: Koninklijke Marine

Foto: KWCarib

Onderzoek aan boord van de zeilboot.

operaties en bij humanitaire hulpverlening. De teller voor de Groningen staat nu op 1 ton aan onderschepte drugs in september. Eerder werd al van twee boten respectievelijk 455 en 465 kilo cocaïne aan boord gehaald.

De kustwacht en de Groningen blijven de kustlijnen van de eilanden intensief patrouilleren. Naast Zr.Ms. Groningen patrouilleren ook militairen op het land. De kustwacht doet een oproep aan alle burgers die op zee

en/of langs de kustlijnen verdachte situaties waarnemen om in dat geval het nummer 913 te bellen. "Met uw medewerking houden we de zee en de kustlijnen van het eilanden ook tijdens de coronacrisis veilig."

Delen gecrashte helikopter aangekomen

AMSTERDAM/ORANJESTAD — De delen van de gecrashte NH90-helikopter zijn op Vlieg-basis Gilze-Rijen. Dat schrijft Defensie vandaag.

Het toestel verdween 19 juli in zee bij Aruba. De wrakstukken zijn de eerste

week van september geborgen en per schip naar Nederland gebracht. Gisteravond zijn ze over de weg naar de Brabantse basis gebracht. De Inspectie Veiligheid Defensie (IVD) doet daar verder onderzoek naar de toedracht van de crash. Hierbij kwamen twee bemanningsleden om het

leven. De maritieme helikopter hoorde tot het Defensie Helikopter Commando. Dat heeft helikopters gestationeerd op Vliegbasis Gilze-Rijen en op Vliegbasis De Kooy in de kop van Noord-Holland. Het type, zoals in juli is gecrasht, opereert vaak vanaf marineschepen.

Cosecha op zoek naar een 'wow' product

ORANJESTAD — Cosecha vierde in augustus haar vijfjarige bestaan en grijpt dit aan als gelegenheid om een nieuwe campagne te lanceren en op zoek te gaan naar het 'IT-product' van Aruba.

Bedoeling van de campagne is kunstenaars en ambachtslieden te stimuleren om met een uniek ambachtelijk product te komen. Dat kan bijvoorbeeld iets van keramiek zijn, een lamp, accessoires, decoratie of een innovatief product voor gebruik bij mannen of vrouwen. Deelnemers kunnen gewoon thuis werken aan hun product.

Voorwaarden

Deelnemers hebben tot 16 november de tijd om hun product in te zenden. In oktober en november worden

workshops georganiseerd voor deelnemers. Men dient zich in te schrijven via www.arubacosecha.com/it-challenge.

De voorwaarden waaraan de inzendingen moeten voldoen: het moet een origineel product zijn waar nog geen ambachtszegel 'Seyo' voor is uitgereikt; men moet geïnspireerd zijn door de natuur, verhalen, geschiedenis en cultuur van Aruba; het product moet vergezeld worden van een uitleg hoe men werd geïnspireerd om tot het concept te komen. Tevens moet het met de hand

gemaakt zijn of met machines die met de hand bediend kunnen worden; goed afgewerkt zijn en commerciële waarde hebben. Daarnaast moet het ook reproduceerbaar zijn; men moet goed kunnen werken met het materiaal waarvan het product gemaakt is en tot slot moet het over een 'wow'-factor beschikken.

Men mag hierbij geen gebruik maken van kwihibomen, schelpen en andere beschermde planten. De winnaar wordt bekend gemaakt op 20 november en krijgt een photoshoot, nationale en internationale promotie, een Seyo en een speciale display in het Cosecha-gebouw en Cosecha koopt de collectie van de deelnemer.

Eefje Steeghs.

Ana Luidens

Estella Thode.

STICHTING VOORTGEZET ONDERWIJS ARUBA

h.o.d.n. SMOA
Vondellaan 14, Aruba
Tel: 5831265, Fax: 5831257
E-mail: bestuursmoa@colegioarubano.aw

VACATURE

Het Bestuur van de SVOA roept sollicitanten op voor de functie

Technische Onderwijs Assistent –TOA (m/v)

Hij/zij wordt o.a. belast met :

- Het assisteren bij de practicumlessen;
- Het begeleiden van leerlingen bij eigen onderzoeksprojecten en andere praktische opdrachten;
- Het demonstreren van experimenten in de klas;
- Het beheren en verzorgen van de inkoop van de materialen;
- Het ontwerpen en/of repareren van instrumenten;
- Het zelfstandig ontwerpen en uitproberen van experimenten.

Functie-eisen

- In het bezit van HBO diploma of TOA –diploma
- Ervaring in laboratoriumwerkzaamheden op MBO/HBO nivo
- Kan zowel praktisch als theoretisch op niveau functioneren
- Heeft goede contactuele eigenschappen
- Kan in teamverband werken
- Is bereid om soms buiten de normale werkuren te werken .

Aangeboden wordt :

- salariering en secundaire arbeidsvoorwaarden overeenkomstig Bezoldigingsbesluit en regelingen zoals geldig voor ambtenaren.
- een prettige werkkring met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae uiterlijk 2 weken na het verschijnen van deze advertentie te richten aan : het Bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Aruba t.a.v. Mevrouw Gilda Kelly, HR – adviseur
Emailadres : gilda.kelly@colegioarubano.aw

Announcement of the Government of Aruba

bonds issue – Afl. 40,000,000.00
5.30% SEPTEMBER 29, 2020 – 2027

Issuance pursuant to the State Decree of September 23, 2020 no. 1 (AB 2020 no. 142) in implementation of the article 2 of the State Ordinance of March 25, 2020 establishing the budgets of the Ministries of Aruba for the 2020 service year (AB 2020 no. 40), article 2 of the State Ordinance of March 25, 2020 authorizing the Minister of Finance to cover its financing needs in the 2020 service year (AB 2020 no.40), the articles 3, 5, 6, second paragraph, 7, 15, 16 and 17 of the State Ordinance Treasury Paper (AB 1987 no. 3), and Articles 2, 3, 4, 9, first and third paragraph, 10, 11, 12, second paragraph, 13, 14, first paragraph, part a, and second paragraph, 16, 17, second paragraph, 18, 19, 20, 27, 28 and 29 of the State Decree on Treasury Paper (AB 1988 no. 6), State Decree Financing Requirement 2020-IV

The Central Bank of Aruba (CBA) informs you of the upcoming Government of Aruba (GOA) bond issue on September 29, 2020.

Amount:	Afl. 40,000,000.00
Coupon rate:	5.30 percent
Maturity:	7 years
Redemption date:	September 29, 2027

Participating in the upcoming GOA bond issue is only allowed through the intermediation of a foreign exchange bank (i.e. commercial bank). **Only natural persons or entities that are residents of the countries within The Kingdom of the Netherlands are allowed to participate in the bond issue.** Application forms must be submitted to the CBA on **Friday, September 25, 2020 at the latest 16:00 hours (cutoff time).**

Aruba, September 24, 2020
Centrale Bank van Aruba

Announcement of the Government of Aruba

bonds issue – USD 50,000,000.00
5.30% SEPTEMBER 29, 2020 – 2027

Issuance pursuant to the State Decree of September 23, 2020 no. 1 (AB 2020 no. 142) in implementation of the article 2 of the State Ordinance of March 25, 2020 establishing the budgets of the Ministries of Aruba for the 2020 service year (AB 2020 no. 40), article 2 of the State Ordinance of March 25, 2020 authorizing the Minister of Finance to cover its financing needs in the 2020 service year (AB 2020 no.40), the articles 3, 5, 6, second paragraph, 7, 15, 16 and 17 of the State Ordinance Treasury Paper (AB 1987 no. 3), and Articles 2, 3, 4, 9, first and third paragraph, 10, 11, 12, second paragraph, 13, 14, first paragraph, part a, and second paragraph, 16, 17, second paragraph, 18, 19, 20, 27, 28 and 29 of the State Decree on Treasury Paper (AB 1988 no. 6), State Decree Financing Requirement 2020-IV

The Central Bank of Aruba (CBA) informs you of the upcoming Government of Aruba (GOA) bond issue on September 29, 2020.

Amount:	USD 50,000,000.00
Coupon rate:	5.30 percent
Maturity:	7 years
Redemption date:	September 29, 2027

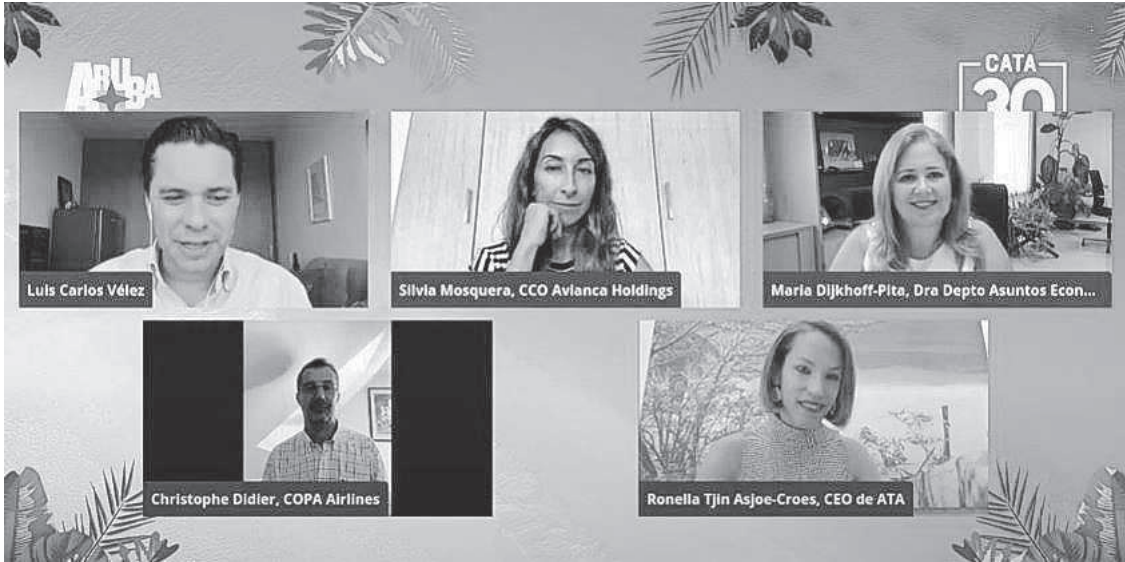
Participating in the upcoming GOA bond issue is only allowed through the intermediation of a foreign exchange bank (i.e. commercial bank). **Only natural persons or entities that are residents of the countries within The Kingdom of the Netherlands are allowed to participate in the bond issue.** Application forms must be submitted to the CBA on **Friday, September 25, 2020 at the latest 16:00 hours (cutoff time).**

Aruba, September 24, 2020
Centrale Bank van Aruba

Digitale Cata succesvol verlopen

ORANJESTAD — De digitale Cata-conferentie (Conferencia Anual de Turismo de Aruba) die dinsdagochtend 22 september plaatsvond, was een succes. Dat schrijft het Arubaanse toerismebureau Ata in een persbericht.

De conferentie op het platform Zoom startte met het Arubaanse volkslied, waarna de directeur Latijns-Amerika van Ata de deelnemers welkom heette. Vervolgens kondigden Ata-directeur Ronella Tjin Asjoe-Croes, Atamarketingmanager Sanju Luidens-Daryanani, directeur Gabriel Carstrillon van Hyat Regency in zijn rol als bestuurslid van toerismebbranchevereniging Ahata en directeur Joost Meijs van luchthaven Reina Beatrix een ‘sleutelboodschap’ af, aldus het persbericht. Veel aandacht was er voor

een update voor de hygiëne-protocolen die op Aruba zijn ingesteld voor hotels, restaurants en andere toeristische bedrijven (de Aruba Health & Happiness Code) en moeten bijdragen aan het welzijn van de gasten. Tijdens een panelgesprek ging Ata-directeur Tjin

Asjoe-Croes in conclaaf met Silvia Mosquera, marketing-directeur van Avianca Holdings, Christophe Didier, vicepresident global sales van Copa Airlines en directeur Maria Dijkhoff-Pita, directeur van de afdeling Economische Zaken, Handel en Industrie. Onder leiding van

de Colombiaanse journalist Luis Carlos Vélez spraken zij onder meer over de veiligheid van reizen naar Aruba en het welzijn van de gasten.

Het was de 30e maal dat Ata de conferentie organiseerde voor de Latijns-Amerikaanse markt.

Virtual salon toegekend aan kunstenaar Samuel Sarmiento

ORANJESTAD — De op Aruba woonachtige kunstenaar Samuel Sarmiento van Venezolaans-Colombiaanse afkomst is een ‘Lockdown virtual salon’ toegekend van het nieuwe Caribische Catapult fonds.

Sarmiento, die deze maand samen met Adriano Nanof exposeert in Cas di Cultura krijgt een live-sessie van een uur om te praten over het werk en de verdieping ervan en ook een stipendium van 500 dollar. Kunstenaars konden zich hiervoor aanmelden met een werkvoorstel, CV en portfolio.

Het werk moet een of meerdere van de thema’s van het programma raken, op het gebied van cultuur, mensenrechten, gender, LGBTQIA+ en klimaatrechten.

De beurzen zijn toegekend door Catapult, die dit doet om kunstenaars in het Caribisch gebied te ondersteunen en aandacht te genereren voor hun werk. ‘Caribbean Arts Grant’ (Catapult)

is opgericht door Kingston Creative, Fresh Milk and the American Friends of Jamaica (AJF). Kunstenaars in het hele Caribische gebied, dus ook Arubaanse kunstenaars, konden een aanvraag indienen.

In het uitgebreide programma van vier maanden worden ook online evenementen, schrijven en journalistiek, technische training, residencies en online discussies georganiseerd.

Arugas doneert 10.000 florin aan Rode Kruis

ORANJESTAD — De directie van Arugas overhandigde dinsdag 22 september een cheque van 10.000 florin aan het Arubaanse Rode Kruis. De hulporganisatie liet weten blij te zijn met de cheque, zeker nu het voedselhulpprogramma is verlengd tot december. De verlenging is het gevolg van de coronacrisis waarbij veel gezinnen in een kwetsbare situatie zijn geraakt door verlies van werk en inkomen. Voor deze periode zijn zo’n 6000 hulpverzoeken binnengekomen. Arugas-directeur Roberto Geerman en operationsmanager Paul Arends overhandigden de cheque aan Rode Kruis-directeur Michel La Haye.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

			5	1	4		8	
		5					7	
					8			3
			9			6	4	
		2				5		
	5	8			7			
3			1					
	8						9	
	4		8	6	2			

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

Zo gek nog niet

Covid-19 in de psychiatrie deel 2: Patronen

Elke week licht zorginstelling Respaldo in deze rubriek een thema uit de wereld van de mentale gezondheid toe, wat de ontwikkelingen zijn die bijdragen aan de psychische gezondheid en hoe de Arubaanse samenleving op mentaal vlak zo fit mogelijk kan blijven.

Vorige week schreef ik over de verwoestende effecten die Covid-19 kan hebben op mensen met psychische klachten. Deze week een heel ander voorbeeld: Sommige mensen zitten vast in ongezonde patronen. Te druk, te veel stress, te weinig ontspanning, te weinig aandacht voor de eigen emoties, te weinig zicht op wat écht belangrijk voor ze is, enzovoorts. Het lukt mensen vaak niet goed om hierin te veranderen. Zo doorgaan kan uiteindelijk allerlei psychische klachten veroorzaken, zoals depressieve symptomen, angstklachten, slaapproblemen of een burn-out. Door de crisis staat de Aru-

baanse maatschappij op zijn kop. Het dagelijkse leven is voor veel mensen veranderd, bijvoorbeeld door verlies van werk. Daardoor worden sommige mensen ineens uit hun ongezonde dagelijkse patronen gegooid. Begrijp me niet verkeerd: de crisis is verschrikkelijk schadelijk op allerlei niveaus van onze maatschappij. Niets leuks aan. Maar voor sommige mensen heeft het voordelen dat ze niet meer kunnen doorgaan op de manier waarop ze hun leven altijd hebben geleid. Om van ongezonde patronen af te komen moet je veranderen. Veranderen is moeilijk. Dan moet je kritisch naar jezelf gaan kijken en dingen die je gewend bent in twijfel gaan trekken. Maar door deze crisis moeten veel mensen veranderen. Zo ken ik een vrouw die al vele jaren gebukt gaat onder werkstress. Vanuit haar opvoeding leerde zij de lat erg hoog te leggen. Ze was perfectionistisch. Zo perfectio-

nistisch dat het nooit goed genoeg was. Dat geeft veel stress en ze ontwikkelde een ernstige depressie. Door de crisis verloor ze haar baan. Heel erg natuurlijk (gelukkig verdiende haar man nog wat geld). Maar toen kreeg ze iets wat ze niet goed kende: vrije tijd. Na een periode van verergering van haar depressie ontdekte ze dat het heel prettig kan zijn om tijd voor jezelf te nemen. Om niet steeds perfect te zijn. Om te leren schilderen. Om tijd aan haar kinderen te besteden. En ja hoor, de depressie verdween. Helaas moeten we de realiteit onder ogen blijven zien: bovenstaande voorbeeld is zeldzaam. De armoede door de crisis, de stress, de onzekerheid: dat zien we oneindig meer onder onze cliënten. En eigenlijk is het best treurig: als veel mensen zo’n crisis nodig hebben om dichter bij zichzelf te komen staan... waar zijn we dan mee bezig?

Alex de Bruijn, psychiater

Resultaten ‘ondernemen over de grens’

ORANJESTAD — De Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) en Exprodesk hebben een groep van zes vrouwen gesteund met masterclasses op het gebied van exportontwikkeling.

De trainingen ‘From Zero to Hero: Mastermind-Empowered Women Exporters’

werden gegeven door Taiana Mora van NEX Consulting. Ook deed er een man mee. De bedoeling van de training is om het product of de dienst die zij bieden, te internationaliseren. De organisatoren willen de komende tijd aandacht besteden aan de deelnemers van de cursus. Zo zijn ze begonnen met de eerste kandidaat, Suzy Maduro die haar eigen consul-

tancybedrijf heeft opgericht na een lange PR-carrière bij onder andere het Arubahuis en Setar. Zo gaat zij haar diensten nu ook online aanbieden, met bijvoorbeeld een Zoom-workshop ‘PR for beginners’ op 30 september.

Voor meer informatie kan men contact opnemen via contact@suzymaduro.com of WhatsApp 592-2425.

INVENTORY CLEARANCE.

TAKE ADVANTAGE OF OUR DISCOUNT.

Model	Year	Color	Old price	New price
BMW 118i	2020	Storm Bay Metallic	AFL 87,500	AFL 84,900
BMW 320i	2020	Glacier Silver	AFL 102,000	AFL 98,900
BMW 520i	2020	Imperial Blue	AFL 127,000	AFL 123,100
BMW X1 sDrive 18i	2019	Sparkling Bronze	AFL 99,500	AFL 94,500
BMW X2 sDrive 20i	2019	Galvanic Gold	AFL 106,000	AFL 100,700
BMW X2 sDrive 20i	2019	Mineral Grey	AFL 110,000	AFL 104,500
BMW X2 sDrive 20i	2020	Sunset Orange	AFL 110,000	AFL 106,900
BMW X3 sDrive 20i	2020	Sophisto Grey	AFL 117,900	AFL 114,500
BMW X3 sDrive 20i	2020	Glacier Silver	AFL 114,500	AFL 110,900
BMW X4 xDrive 20i	2020	Sunstone Metallic	AFL 131,900	AFL 127,900
Ultimate Automobiles N.V. Sabana Blanco 35 Oranjestad, Aruba Tel. +297 583-9800 info@ultimatearucar.com www.bmw.cw				
Terms and conditions apply. Promotion valid on stock vehicles only. BBO & BAZV are included in prices shown above. Offers are subject to prior sale.				

‘Geen wettelijke grondslag informatieplicht CBCS aan Nederland’

WILLEMSTAD — Er is geen wettelijke grondslag voor de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) om specifieke gegevens en inlichtingen aan Nederlandse ministeries te geven over lokale financiële instellingen. Op basis van de wet mag de centrale bank wel algemene informatie verstrekken die niet kan worden herleid tot de financiële instellingen die onder het toezicht van de CBCS staan. CBCS kan overigens wel haar Nederlandse evenknie, de DNB, de bedoelde informatie verstrekken mits wordt voldaan aan de gestelde wettelijke criteria.

Dat concludeert de Raad van Advies (RvA) in een speedadvies dat eergisteren is gepubliceerd op de website van het adviesorgaan. De ministerraad heeft, naar aanleiding van de voorwaarden die Nederland heeft gesteld aan de tweede tranche liquiditeitssteun, de RvA gevraagd om speedadvies uit te brengen.

In de door Nederland aan de tweede tranche liquiditeitssteun verbonden voorwaarden, is onder andere opgenomen dat de regering

van Curaçao en de CBCS algemene informatie over de financiële sector van Curaçao en bepaalde specifieke informatie over afzonderlijke financiële instellingen (Ennia, Girobank en Algemeen Pensioenfonds Curaçao) met het ministerie van Financiën en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en De Nederlandsche Bank (DNB) dienen te delen.

Op het moment van de behandeling van de aanvraag voor een derde tranche liqui-

diteitssteun, had Curaçao nog niet aan alle voorwaarden voor de tweede tranche voldaan. Om voor de derde tranche (periode juli tot en met september) in aanmerking te komen, moet Curaçao onder andere voldoen aan de voorwaarden die aan de tweede tranche zijn gesteld.

Strafbaar
De CBCS benadrukte zelf eerder dat de financiële toezichtwetgeving op Curaçao een gesloten geheimhoudingsregime kent. Dit houdt volgens de CBCS in dat het haar niet is toegestaan om ‘verder of anders gebruik te maken van gegevens of inlichtingen die zijn verkregen uit hoofde van de toezichttaak of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor haar taakuitoefening of door de betreffende landsverordening zelf wordt vereist’. Handelen in strijd

daarmee is strafbaar. De RvA concludeert dat de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen 1994 (LTBK) en de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijf (LTV) wel de mogelijkheid bieden om instellingsspecifieke gegevens en inlichtingen aan de DNB te verstrekken. Dit geldt niet voor het APC. CBCS mag slechts de informatie delen uit de jaarrekeningen en jaarverslagen van APC die algemeen verkrijgbaar zijn.

Doordat Girobank en Ennia onder een noodregeling staan, kan de CBCS echter zelf schriftelijk toestemming verlenen om tot publicatie over te gaan van gegevens van deze instellingen, aangezien zij het bestuur vormt van de instellingen. Daarbij moet de CBCS echter waken over de belangen van de schuldeisers van Girobank en Ennia.

Vandaag uitspraak tegen vrijlating verdachten

Naam onderzoek subsidiefraude SVB gewijzigd

WILLEMSTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) heeft besloten de naam ‘Girasole’ van het onderzoek naar subsidiefraude bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) te wijzigen in ‘Zonnebloem’.

De naam had kennelijk negatieve gevolgen voor een onderneming met dezelfde naam. “Middels dit persbericht bevestigt het OM dat de onderneming Girasol Payment Solutions bv op geen enkele wijze betrokken is bij het strafrechtelijk onderzoek Girasole, waarin eerder deze maand meerdere aanhoudingen zijn verricht.” De naam is dus gewijzigd om elk misverstand te voorkomen.

Hechtenis
De vier verdachten die betrokken zijn bij deze zaak,

zijn inmiddels allen op vrije voeten. Eerst werd het hoofd financiële administratie bij de Stichting Wit Gele Kruis (WGK), de vrouw C. Ortela (45), vrijgelaten door het OM. De hechtenis van de drie overige verdachten, Linda Cijntje-Gout (48), haar echtgenoot Crescel (55), en Ashley Isidora (54), is sinds hun aanhouding begin deze maand, verlengd met acht dagen. De rechter heeft later het verzoek van het OM om hun hechtenis met nog eens acht dagen te verlengen, afgewezen en besloot dat zij onder voorwaarden mochten worden vrijgelaten.

Cijntje-Gout is de algemeen directeur van de WGK. Haar man werkte tot voor kort als hoofd op de afdeling controle en inning van de SVB. Isidora is de voormalige consultant van Refineria di

Kòrsou die in het onderzoek ‘Lacerta’ (steekpenningen bij de zoektocht naar een nieuwe Isla-partner, red.) is veroordeeld. Het proces in de beroepszaak ‘Lacerta’ is gisterochtend gestart.

Het OM is in beroep gegaan tegen de beslissing van de rechter-commissaris (RC) om de bewaring van deze drie verdachten te schorsen. De RC legde hen een contactverbod op, oftewel zij mogen geen contact hebben met eventuele getuigen in deze zaak. Het OM achtte dit echter onvoldoende.

In het belang van het onderzoek vond het OM het noodzakelijk om het voorarrest van de verdachten te verlengen met minstens acht dagen, en vorderde daartoe bij de RC een bevel tot bewaring. Het OM

gaf aan dat het strafdossier tot nu toe voldoende ernstige bezwaren bevat om verdachten langer vast te houden.

‘Ernstige bezwaren’ houdt in dat er meer dan een redelijk vermoeden van schuld is. Daarnaast gaf het OM aan dat er voldoende gronden zijn om verdachten langer vast te houden. De gronden die zijn aangevoerd, betroffen onder meer het collusiegevaar (het gevaar dat verdachten in vrijheid het onderzoek zullen frustreren en bijvoorbeeld getuigen zullen beïnvloeden, red.) en de geschokte rechtsorde, gelet op de ernst van de strafbare feiten die vermoedelijk zijn gepleegd.

Het beroep van het OM is inmiddels behandeld. Het hof doet vandaag uitspraak.

Marulla Chirino van Awor ta Basta stelt zich verkiesbaar

WILLEMSTAD — Politiek leider Marulla Chirino van Awor ta Basta heeft besloten dat ze zich verkiesbaar stelt voor de verkiezingen van maart 2021. Chirino is ondernemer en maakt zich op om het ondernemerschap op Curaçao een nieuw en krachtig leven in te blazen. Awor ta Basta (Nu is het Genoeg) is in 2018 opgericht en was de eerste nieuwe politieke partij die zich meldde na de verkiezingen van april 2017.

De partijleuze van Awor ta Basta is ‘vooruitgang voor iedere Curaçaoënaar’. De partij heeft deze week acht programmapunten voor de komende verkiezingen bekendgemaakt.

Awor ta Basta is voor handhaving van de autonome status van het Land Curaçao en streeft naar een nauwere samenwerking met Nederland. De partij wil graag gebruikmaken van de ervaring en kennis van Nederland bij het oplossen van de grote structurele problemen waarmee Curaçao op dit ogenblik geconfronteerd wordt.

Verwaarloosd
De partij meent dat de economie door een beperkte visie jarenlang is verwaarloosd. “Politici hebben zich steeds gericht op slechts één economische pijler; terwijl Curaçao economisch gezien veel meer te bieden heeft. Awor ta Basta streeft naar het scheppen van een brede economische basis en wil aanacht schenken aan zowel mogelijkheden binnen de landbouw, het ambacht en de industrie als aan de dienstverlenende activiteiten. Een brede economische basis zorgt voor een evenwichtige spreiding van risico bij een eventuele crisis”, aldus het verkiezingsprogramma.

Volgens Chirino moet de traditionele gedachte om een carrière in overheidsdienst na te streven, worden omgebogen. “Er is geen plaats voor nog meer ambtenaren. Het aantal dient zelfs naar beneden bijgesteld te worden”, aldus de politiek leider in een persbericht.

Foto: Edsel Simbo

Ondernemerschap

In plaats daarvan wil Chirino het ondernemerschap krachtig stimuleren door cursussen te organiseren, kredieten mogelijk te maken, een snelle afwikkeling van de juiste vergunningen te realiseren en creatief denken te promoten. “Veel personen op Curaçao hebben goede en leuke ideeën, maar om hun ideeën uit te voeren, hebben ze een steuntje in de rug nodig. Awor ta Basta wil in de nieuw te vormen regering het stimuleren van het ondernemerschap als doel stellen. Mede door het begeleiden van de nieuwe ondernemers, wil Awor ta Basta voorkomen dat er een teveel van hetzelfde soort bedrijven wordt opgezet.” Behalve nadruk op het ondernemerschap heeft Awor ta Basta een aantal andere thema's waarop ze de aandacht gaan richten. Zo wil de partij de ongeveer 40.000 ongedocumenteerden op Curaçao een tijdelijk visum verlenen zodat zij als volwaardig lid deel uitmaken van de Curaçaose samenleving.

Natuur
Een ander punt is de natuur. Waar in de loop der jaren

kaalslag heeft plaatsgevonden, wil Awor ta Basta de natuur herstellen door inheemse bomen te planten die meer schaduw zullen geven en voor meer regen kunnen zorgen. Bomen pompen namelijk met hun wortels water uit de grond omhoog, brengen het naar hun bladeren, waar ze een deel van het water verliezen doordat het verdampt en via de bladporiën ontsnapt. Tot slot maakt de partij melding van het verhogen van de aov voor een menswaardig bestaan voor ouderen.

“Er moet een nieuwe frisse wind gaan waaien die de mensen op Curaçao zuivere lucht, energie en daadkracht geeft om het oude achter zich te laten en zich te richten op de mogelijkheden die het land Curaçao biedt”, aldus Chirino.

Naast Chirino bestaat het bestuur uit: Rogerio Marques, Esmeralda Pinto Soares, Gregor Schoop en Willem Adrie Mink. De sede van Awor ta Basta is sinds twee weken in gebruik en bevindt zich aan de Caracasbaaiweg 15H. Binnenkort zal de sede voor publiek worden geopend.

Tegen sloopbesluit illegaal gebouw Boca Simón

Beroep ongegrond verklaard

WILLEMSTAD — Het beroep van de eigenaar van het gebouw aan de Dr. Martin Luther King Boulevard 12, Roquecor Foundation (de familie Maynard, red.), tegen een ministeriële beschikking (MB) van de minister van VVRP tot sloop van het omvangrijke leegstaande pand op het strand van Boca Simón, is eergisteren door de rechter ongegrond verklaard. Voor een veroordeling in de proceskosten ziet het Gerecht in Eerste Aanleg geen aanleiding.

VVRP-minister Zita Jesus-Leito (PAR), bekrachtigde op 6 juni 2019, middels een MB, een eerdere ministeriële beschikking tot sloop van het pand bij Boca Simón. De eerste beschikking tot sloop werd door haar voorganger, oud-minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) Suzy Camelia-Römer, op 12 augustus 2016 opgelegd.

Met deze bekrachtiging werd tevens een aanvulling gegeven dat ‘de sloop binnen zes weken na dagtekening van de beschikking dient plaats te vinden’ en dat, indien Roquecor hieraan niet voldoet, er tot toepassing van bestuursdwang op kosten van de eigenaar zal worden overgegaan. Roquecor werd hiermee gesommeerd om het illegaal gerealiseerde gebouw ‘te slopen en het vrijkomende bouwpuin te ruimen’.

De MB van vorig jaar betreft dan ook de omstreden beschikking, waartegen de eigenaar een bodemzaak tegen de VVRP-minister had aangespannen. Een van de omwonenden van het ge-

bouw, Erwin Campagnard, die al jaren verweer voert om gedaan te krijgen dat de eerste MB uit 2016 door de overheid daadwerkelijk ten uitvoer wordt gebracht, voegde zich in deze zaak als derdebelanghebbende.

4 stopbrieven
Uit de motivering van de eerste MB bleek al dat het een langlopende kwestie betreft. De uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP) had ter handhaving op 25 april 2012 middels een eerste stopbrief een bouwstop opgelegd. Vervolgens zouden er nog drie volgen, de laatste in maart 2015, waaraan tijdens de illegale bouw, geen gehoor werd gegeven.

‘Niet ontvangen’
De eigenaar van het gebouw voerde met betrekking tot de sommatie tot sloop door VVRP in deze zaak aan dat door een tijdsverloop van ruim vier jaar, tussen aanvraag vergunning en de weigering ervan, ‘hij erop mocht vertrouwen de bouwvergunning te krijgen’. De

Foto: Ken Wong

Het illegale gebouw aan de Dr. Martin Luther King Boulevard 12.

eigenaar gaf verder ook aan ‘de zogenaamde stopbrieven’ uit 2012, 2014 en 2015 om de bouwwerkzaamheden te staken, niet te hebben ontvangen. De eigenaar meende dan ook dat ‘de dreiging van bestuursdwang en sommatie tot sloop, onevenredig in verhouding staat tot het algemeen belang dat met de bestreden MB wordt nagestreefd’.

‘Behoort de wet te kennen’
De rechter denkt hier anders over: “Deze beroepsgrond

slaagt niet. Nog daargelaten of Roquecor de hiervoor bedoelde stopbrieven heeft ontvangen, kan, zoals het gerecht vaker heeft overwogen, door tijdsverloop geen bouwvergunning tot stand komen. Roquecor had via de LAR een beroep kunnen instellen tegen het uitblijven van een beschikking op de aanvraag. Bovendien wordt men geacht de wet te kennen. De eventuele gevolgen van de voortzetting van de bouwactiviteiten gedurende langere periode blijven dan ook voor rekening en risico van Roquecor.”

Bouwhoogte
Uit de overwegingen van de rechter blijkt verder dat het perceel waarop het pand gelegen is conform het Eilandelijk Ontwikkelingsplan Curaçao (EOP), de bestemming ‘stedelijk woongebied’ heeft, waarmee de maximale bouwhoogte op 8 meter staat vastgesteld. Op grond van artikel 2 van het EOP, staat nader omschreven hoe de bouwhoogte berekend dient te worden. De rechter: “Tussen partijen is niet in geschil dat de hoogte aan de achterkant van het gebouw 9,97 meter bedraagt. Ter zitting

heeft Roquecor aangevoerd dat voor de bouwhoogte moet worden gerekend vanaf het maaiveld, dus aan de straatkant. Daar bedraagt de hoogte minder dan 8 meter. Dit betoog slaagt niet. De bouwhoogte wordt gemeten vanaf de gemiddelde hoogte van het terrein waarop het bouwwerk staat, tot aan het hoogste punt van het bouwwerk.”

‘Ontsiering weegt zwaarder’
Indien een bouwvergunning wordt aangevraagd voor bouw met een grotere bouwhoogte dan 8 meter, dient een afweging plaats te vinden tussen het met die grotere bouwhoogte te dienen belang en de mogelijke hinder of ontsiering voor de omgeving, die door de grotere bouwhoogte eventueel kan ontstaan. Bij de beoordeling van een bouwvergunningaanvraag kunnen, met inachtneming van de bestemmingsbepalingen, dan ook nadere eisen worden gesteld ten aanzien van: De situering van een bouwwerk; De horizontale en verticale afmetingen; De aansluiting van de bebouwing op andere nabijgelegen bebouwing.”

De rechter concludeert dat het VVRP-ministerie ‘in redelijkheid’ heeft kunnen oordelen dat ontsiering en hinder voor de omgeving in dit geval zwaarder wegen dan

het met de grotere bouwhoogte te dienen belang. De rechter stelt verder in het vonnis dat het gerecht het besluit van het voormalig Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao, uit 2005, omtrent de gehanteerde definities, normen en richtlijnen, als beleid kwalificeert. “Ten aanzien van de bebouwingspercentages per perceel heeft het (voormalig, red.) Bestuurscollege voor woningbouw als norm een percentage van 45 procent van het perceel vastgesteld. Het bebouwingspercentage komt op 64 procent. Het gebouwde is in strijd met de bedoelde norm van 45 procent”, aldus de rechter.

‘In strijd’
De rechter tot slot: “Uit het voorgaande volgt dat het gebouwde waarop de aanvraag van de bouwvergunning voorziet, niet alleen in strijd is met de voorschriften als bedoeld in artikel 22 onder lid 1 van de Bouw- en Woningverordening 1935 (BWV), maar ook met de EOP-bestemmingsvoorschriften en met de norm van ontsiering of hinder als bedoeld in de BWV. Gelet daarop moest VVRP de gevraagde bouwvergunning weigeren, zoals ook gedaan bij de bestreden MB. De in artikel 22 van de BWV vermelde weigeringsgronden, zijn immers imperatief van aard.”

7 nieuwe positieve gevallen Covid-19 op Bonaire

KRALENDIJK — Het Openbaar Lichaam Bonaire meldde dat er gisteren 54 actieve gevallen van Covid-19 op het eiland waren. Twaalf personen zijn hersteld en drie personen zijn opgenomen in het ziekenhuis. Enkele van de nieuwe gevallen zijn gerelateerd aan bestaande clusters of casussen, van de overige gevallen wordt dat nog onderzocht. De mensen zijn geïnformeerd

en in isolatie. Een Covid-19 ziekenhuisopname betekent niet automatisch opvang op de special care en/of het gebruik van één van de zeven voor Covid-19 beschikbare beademingsapparaten. Het komt voor dat mensen zorg en medicatie nodig hebben die niet in de thuissituatie gegeven kan worden. Dit gebeurt soms ook bij niet-Covid-19 gerelateerde ziektebeelden.

15 ambtenaren volgen juristenopleiding

WILLEMSTAD — Vijftien ambtenaren volgen momenteel een juristenopleiding. Dat is mogelijk gemaakt door de ministeries van Algemene Zaken en van Bestuur, Planning en Dienstverlening, in nauwe samenwerking met de dienst Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ), de Arubaanse regering en met de universiteiten van beide landen.

Op Curaçao hebben zich 65 personen aangemeld voor de opleiding. Uiteindelijk heeft het ontwikkelingscentrum van de overheid, Impulso, samen met de decaan van de University of Curaçao (UoC) en WJZ, een selectie

gemaakt. Vijftien ambtenaren van diverse ministeries zijn uiteindelijk gekozen om de digitale deeltijdopleiding te volgen. Die duurt één jaar en is gericht op staatsrecht, bestuursrecht, juridische technieken, et cetera.

Op 14 september is zowel op Curaçao als op Aruba gestart met de studie. Na succesvol de opleiding te hebben gevolgd, kunnen de geslaagden op Curaçao, Aruba en/of op Sint Maarten werken op managementgebied.

“De overheid heeft juristen met kennis nodig, om bestaande wetten te verbeteren en om aan nieuwe wetten te werken.”

Kritiek op PPP-project Sta. Catharina

Regering helpt gedupeerde huizenkopers

WILLEMSTAD — Door tussenkomst van minister Zita Jesus-Leito (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PAR) kunnen twee kopers hun intrek doen in woningen behorend tot het Public-Private Partnership (PPP) project te Sta. Catharina. Na zeven jaar krijgen ze eindelijk hun gekochte huizen alsnog toegewezen.

Het PPP-concept wordt al een aantal jaren toegepast bij het bouwen van woningen, waarbij de regering samenwerkt met particuliere bedrijven en aannemers. Ter denken valt aan projecten als bij Semikok, Noord-Zapateer en dus ook Sta. Catharina.

Elvin Gerard van Plataforma Bándariba trok aan de bel over het woonproject in Sta. Catharina. Hij verwees naar een aannemer die zich niet zou hebben gehouden aan de afspraken en wiens

deel van het project overgenomen werd door een andere projectontwikkelaar. Twee personen die zeven jaar terug een woning hadden gekocht, kregen tot voor kort deze niet toegewezen. In de afgelopen jaren moesten de kopers wel hun hypotheek, verzekering en belasting voor het onroerend goed betalen.

Haar ministerie vergaderde vorige week met de twee kopers en met de betrokken particuliere bedrijven. Jesus-Leito verklaarde vanochtend desgevraagd dat het is opgelost en het probleem nu volgens haar achterhaald is. De twee kopers mogen een eigen aannemer belasten met de afbouw van hun woningen.

Het is niet bekend of de woningeigenaren verdere juridische stappen ondernemen, bijvoorbeeld omdat zij wel zeven jaren lang vaste lasten moesten betalen.

Meer aandacht voor contant geld in antiwitwaswetgeving

DEN HAAG — In de aanpak van witwassen in Caribisch Nederland komt meer aandacht voor transacties met contant geld en het transport van grote bedragen. Extra maatregelen voor de goksector zijn op dit moment niet nodig, schrijft minister van Financiën Wopke Hoekstra aan de Tweede Kamer.

De Tweede Kamer vroeg uitleg over de geplande wetswijziging voor de aanpak van witwassen en de financiering van terrorisme. De wijziging is nodig om de lokale regels in lijn te brengen met internationale richtlijnen van de Financial Action Task Force (FATF). Het gaat onder meer om richtlijnen voor het melden van ongebruikelijke transacties door financiële dienstverleners op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De aanpassingen zijn gebaseerd op een National Risk Assessment van Caribisch Nederland (NRA-BES).

“Middels onderhavig wetsvoorstel wordt cash witwassen beter tegengegaan”, antwoordt Hoekstra op vragen van de VVD. Voor financiële

dienstverleners gelden bijvoorbeeld extra indicatoren, zodat ze contante transacties sneller als ongebruikelijk zullen aanmelden bij de Financial Intelligence Unit-Nederland. De douane krijgt extra bevoegdheden om het transport van contant geld op te sporen.

Voor het transport van contante geldbedragen vanaf 11.000 dollar geldt bovendien een aanmeldplicht. Nederland heeft hierbij aansluiting gezocht bij de richtlijnen van de FATF, maar ook de wetgeving van Curaçao, Aruba en Sint Maarten, waar vergelijkbare bedragen gelden. “Het (is) wenselijk om grote regionale verschillen te voorkomen, in verband met een eventueel waterbed

effect”, aldus Hoekstra na vragen van GroenLinks. Bijna alle partijen vroegen naar de aanpak van de goksector. Het is de meeste risicovolle sector, volgens de NRA-BES, maar er worden toch geen extra maatregelen genomen. “De leden van de CDA-fractie verbazen zich hierover, mede gelet op de ruim ontwikkelde kansspelindustrie op andere nabijgelegen eilanden in het Caribisch gebied”, aldus het CDA. Ook de SP vraagt waarom er geen extra regels zijn.

Hoekstra schrijft dat er al toezicht is op de casino’s en kansspelen. Daarnaast noemen experts het wel aanneemelijk dat er via de goksector in Caribisch Nederland geld wordt witgewassen, maar is er tegelijkertijd maar één concrete zaak bekend, die mogelijk een online kansspel was. Curaçao, Aruba en Sint Maarten dragen hier hun eigen verantwoordelijkheid,

al wordt regelmatig met Nederland overlegd over een gezamenlijke aanpak. “Gelet op het voorgaande, is er geen aanleiding om verder maatregelen te nemen”, aldus Hoekstra.

Politici
De Tweede Kamer vroeg tot slot naar de verscherpte aandacht voor de zogeheten politiek prominente personen (PEP’s). De PEP’s, onder wie ook medewerkers van internationale organisaties en diplomaten, lopen het risico om geweigerd te worden als klant bij kleinere financiële instellingen. De VVD stelde voor om het begrip beter te definiëren. Hoekstra antwoordt dat de aandacht voor PEP’s nodig is vanwege het risico van corruptie en belangenverstrengeling. Een ruime definitie van het begrip stimuleert financiële dienstverleners om bij elke nieuwe klant een goede inschatting van risico’s te maken. Anders ba-

seren ze zich alleen op een lijst met functies die als PEP worden gezien.

De minister geeft tot slot cijfers over het aantal ongebruikelijke transacties in Caribisch Nederland. Het aantal vastgestelde verdachte transacties was 267 in 2019, 174 in 2018 en 337 in 2017 op een totaal van gemiddeld 1000 meldingen per jaar. De minister heeft geen cijfers over hoeveel van die transacties verband hielden met een misdrijf of overtreding.

Over de omvang van witwasactiviteiten zijn nog geen concrete cijfers. In het Europees deel van Nederland ging het in 2018 om een bedrag van 16 miljard euro dat jaarlijks wordt witgewassen, volgens een onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, maar het Caribisch deel van het Koninkrijk werd niet onderzocht.

Centrale bank-directeur tegen leenplannen regering Suriname

PARAMARIBO — Governor Maurice Roemer van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) houdt het been stijf voor de regering. In een brief tikt hij De Nationale Assemblée aardig op de vingers ten aanzien van het willen ondersteunen van de regering om gedaan te krijgen dat de CBvS de regering een lening verstrekt van 1,5 miljard Surinaamse dollar.

Roemer zegt dat de bankwet geen enkele mogelijkheid biedt om de regering te voorzien van kortetermijnleningen, als voorschotten in rekening courant. Hij kan zich daarnaast niet terugvinden in het voornemen van de regering om de Bankwet hiervoor te willen wijzigen. Roemer wijst erop dat in de wet er ook nog een verbod is gesteld bij het overschrijden van het leningenplafond, zo schrijft de *Ware Tijd*. Gebeurt dat wel dan is zowel de governor als de minister van Financiën hoofdelijk aansprakelijk en kunnen strafrechtelijk worden vervolgd.

De regering-Santokhi/Brunswijk wil via de assemblee de Bankwet wijzigen, zodat zij zowel op de internationale ka-

pitaalmarkt als lokaal leningen kan sluiten om financiële ademruimte te hebben. Roemer is er niet voor te vinden dat in goed overleg met hem de effecten van een lening, zoals de druk op de wisselkoers, overliquiditeit en inflatie goed zullen worden opgevangen.

De governor vindt dat er een gedegen onderbouwing moet zijn voor de 1,5 miljard Surinaamse dollar. Ook vraagt Roemer zich af of met het voornemen van de regering het traject dat is ingezet voor stabiliteit niet wordt ondermijnd. Bij de bankpresident rijst verder de vraag waarom de regering geen gebruik maakt van andere mogelijkheden die er zijn om aan geld te komen. Roemer kan zich ook niet te-

rugvinden in het voornemen van de regering om een wijziging te brengen in de wet op de staatsschuld. De regering wil via het parlement het leningenplafond van 60 procent gebaseerd op het bruto binnenlands product verruimen naar 95 procent. Roemer vindt dat de economie dit niet zal kunnen dragen. Hij adviseert het parlement niet mee te gaan met de door de regering voorgestelde wijziging.

De governor merkt op dat de afgelopen jaren de politiek zo ver is gegaan om op verschillende momenten wijzigingen aan te brengen in de wet op de staatsschuld om het leningenplafond te verhogen. Zo erg dat de strafbaarstelling van de minister van Financiën uit de wet is gehaald (in 2019 tijdens regering Bouterse, ... red.). Hij vindt het een ongelijke behandeling, omdat zowel de bankpresident als de minister van Financiën monetaire autoriteiten zijn en de bedoeling van de wet is dat beide aansprakelijk wor-

den gesteld als de wet wordt overtreden.

Roemer verwacht niet dat zijn kritische brief serieus wordt genomen door het parlement en doet een beroep op het parlement dat indien zij de wet gaan veranderen zij ervoor moeten zorgen dat de governor en de medewerkers van de bank gevrijwaard worden van enige strafrechtelijke vervolging. Econoom Peter Wolff kan zich goed terugvinden in de opstelling van Roemer. “De regering mist elke vorm van creativiteit en is net als de vorige bezig om haar beleid uit te zetten in de vorm van leningen die onze schuldpositie nog verder in gevaar zal brengen. Ik ben van mening dat de regering haar probleem niet zonder meer over de schutting naar de CBvS kan gooien en de Centrale Bank hierdoor in grote problemen brengt”, zegt Wolff. “Ik ben het er echter niet mee eens dat de governor en andere Centrale Bankfunctionarissen worden ge-

vrijwaard van strafrechtelijke vervolging bij overtreding van de Bankwet. Die stok achter de deur mag geenszins verdwijnen.”

De econoom zegt er niet van overtuigd te zijn dat de regering weet wat de implicaties zijn van haar kortetermijnhandelen. “De druk van de publieke opinie gunt hen geen tijd om bedachtzaam met cruciale economische wetmatigheden om te gaan. Als men niet was begonnen met nepotisme had het publiek hen alle ruimte gegund om duurzame maatregelen te nemen, maar het vertrouwen is helemaal weggenomen door deze handelingen, zoals de benoemingen van vrienden en familie. Er zijn genoeg manieren om aan geld te komen via de Belastingdienst en het terughalen van opzichtig gestolen gelden, maar de regering vertikt het om die maatregelen te nemen, omdat het de belangen van veel loyalisten binnen en buiten de regering zal verstoren.”

Economie Bonaire gegroeid in 2018

KRALENDIJK — Het bruto binnenlands product (bbp) op Bonaire is in volume met 3,9 procent toegenomen in 2018. Op Sint Eustatius was er een krimp van 11,8 procent en op Saba daalde het bbp met 2,5 procent. Dit meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van nieuwe cijfers.

De volumemutatie van het bbp is de ontwikkeling van de waarde van het bbp gecorrigeerd voor prijsveranderingen. Voor de prijscorrectie is gebruikgemaakt van de consumentenprijsindex.

Groei in horeca, bouw en financiële instellingen

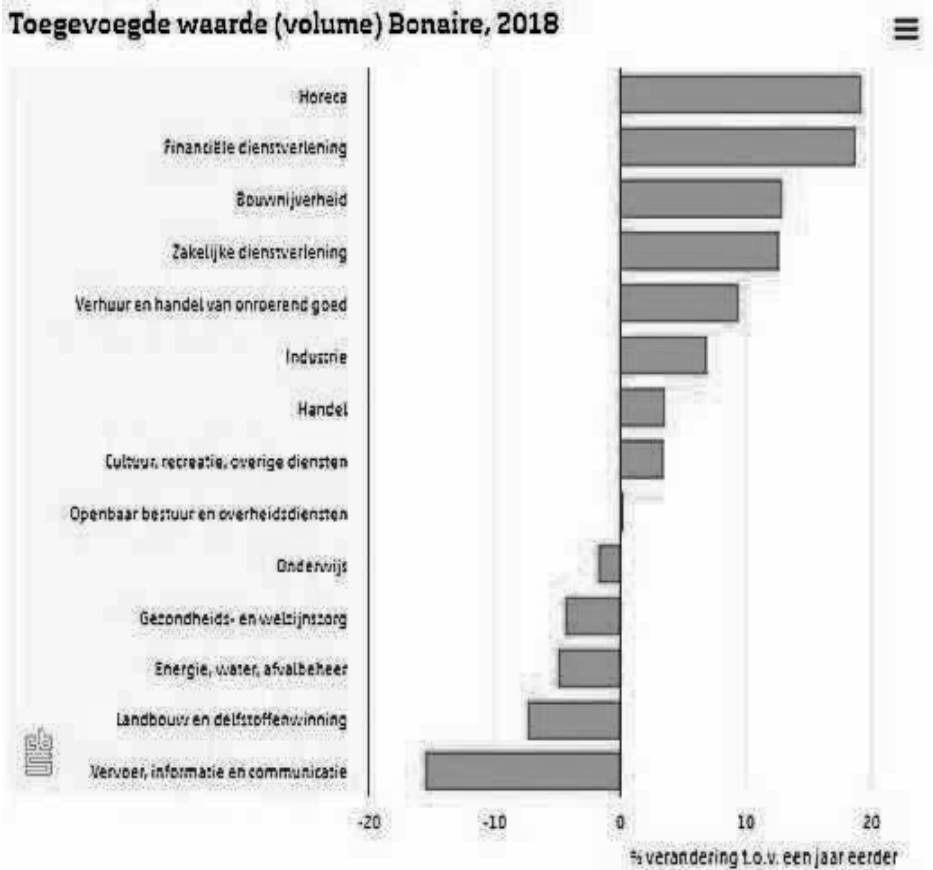
De toegevoegde waarde** van de horeca op Bonaire steeg met 19,3 procent. Daarmee is het samen met de financiële instellingen de bedrijfstak die het sterkst groeide in 2018. De groei in de horeca hangt samen met de opening van nieuwe horecagelegenheden in 2018. Ook is het aantal inkomende toeristen per vliegtuig en cruisetoeeristen met 10 procent gestegen in 2018. Er werd volop gebouwd op Bonaire in 2018. De productie van de bouw steeg met ruim 6 procent. Doordat het intermediair verbruik (de goederen en diensten die in het productieproces worden gebruikt) in de bouw minder hard steeg, nam de toegevoegde waarde toe met 13 procent.

De vraag naar woningen is groot op Bonaire en dat is ook terug te zien in het aantal verkochte woningen en de woningprijzen, die met respectievelijk 52,8 procent en 21,6 procent zijn gestegen in 2018. De makelaars en verhuurders van woningen profiteerden hiervan. De toegevoegde waarde van de verhuur en handel in onroerend goed steeg met 9,5 procent.

Ook de zakelijke dienstverlening profiteerde van de sterke woningmarkt. Daarnaast is er door de stijging van het aantal toeristen ook een stijging bij de autoverhuurbedrijven in de zakelijke dienstverlening. Er zijn daarnaast bedrijfstakken die minder goed presteerden in 2018. De toegevoegde waarde van de bedrijfstak vervoer, informatie en communicatie daalde met 15,5 procent. Deze daling werd veroorzaakt door slechts een paar grote bedrijven die actief zijn in het vervoer en de opslag van goederen. Deze bedrijven werden negatief beïnvloed door ontwikkelingen op de regionale oliemarkt. De overige bedrijven in deze bedrijfstak deden het goed in 2018. Ook de daling in de landbouw en delfstoffenwinning is toe te schrijven aan één groot bedrijf.

De toegevoegde waarde van de energiebedrijven daalde met 4,9 procent, omdat het intermediair verbruik harder steeg dan de productie van water (7,2 procent) en elektriciteit (-0,3 procent). Ditzelfde geldt voor de zorg, waar de productie weliswaar toenam, maar niet zo sterk als het intermediair verbruik.

Krimp op Sint Eustatius en Saba
De krimp van 11,8 procent op Sint Eustatius werd veroorzaakt door enkele grote bedrijven op het eiland. Deze bedrijven produceren vooral voor de export en zijn afhankelijk van regionale ontwikkelingen in de

oliesector. Ze werden in 2018 ook getroffen door de gevolgen van orkanen Irma en Maria die in september 2017 langs de Bovenwindse Eilanden trokken.

Hoewel deze bedrijven grote invloed hebben op het bbp, is hun invloed op het nationaal inkomen veel beperkter. De winst van deze bedrijven wordt namelijk niet meegeteld in het nationaal inkomen, omdat de bedrijven volledig in eigendom zijn van buitenlandse aandeelhouders.

De bedrijven leveren vooral een bijdrage aan het arbeidsinkomen op het eiland.

De krimp op Saba werd veroorzaakt door de gevolgen van orkanen Irma en Maria. Het inkomend toerisme per boot en vliegtuig daalde met bijna 16 procent in 2018. Hierdoor daalde de toegevoegde waarde van de horeca. Verder daalde de toegevoegde waarde van het onderwijs omdat er in 2018 minder studenten waren dan in 2017.

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Euro

Omlaag

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen gingen vandaag verder omlaag, na de koersverliezen een dag eerder. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,2 procent in de min op 540,20 punten. De MidKap daalde ook 0,2 procent, tot 784,06 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt zakten 1 procent. De Londense FTSE-index verloor 0,2 procent.

Techinvesteerder Prosus en chipbedrijf ASMI waren de grootste dalers bij de hoofdfondsen op het Damrak met verliezen van meer dan 2 procent. Galapagos was koploper met een winst van dik 2 procent. Shell steeg 1 procent. Het olie- en gasconcern is van plan geen gebruik te maken van eerder verworven rechten voor boringen voor de kust van Noord-Alaska. De rechten werden in 2012 binnengesleept en vervallen in 2022. Shell zou de contracten nu willen doorverkopen. De euro stond op 1,1651 dollar, tegen 1,1658 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,5 procent meer op 40,51 dollar. Brentolie klon 0,7 procent in prijs tot 42,22 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag licht hoger gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio ging met een plus van 0,5 procent het weekeinde in op 23.204,62 punten. De Japanse hoofdindex verloor in de kortere handelsweek 0,7 procent. De financiële markten in Tokio waren deze week slechts drie dagen open vanwege nationale feestdagen. Autobouwer Toyota behoorde tot de sterkste stijgers met een winst van 1,5 procent. De spoorwegbedrijven East Japan Railway en Central Japan Railway maakten deel uit van de staartgroep met verliezen van 2,9 procent en 3,6 procent. Elders in de Aziatische regio lieten de beurzen een gemengd beeld zien. In Shanghai noteerde de beursgraadmeter tussentijds 0,4 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong verloor 0,3 procent. De Kospi in Seoul klon 0,6 procent. De All Ordinaries in Sydney steeg 1,4 procent. De vier grote Australische banken waren in trek na de aankondiging van de autoriteiten om de regelgeving voor de kredietverlening aan consumenten en kleine bedrijven te vereenvoudigen.

Wall Street

Rood

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag overwegend met verliezen aan de nieuwe sessie begonnen, na een grillige handelsdag gisteren. De Dow-Jonesindex zakte in de eerste handelsminuten 0,3 procent tot 26.768 punten. De S&P 500 daalde 0,2 procent tot 3241 punten. Techgraadmeter Nasdaq verloor een fractie tot 10.665 punten. Bij de bedrijven was er aandacht voor Apple (plus 0,5 procent). De Europese Commissie gaat proberen om Ierland en Apple toch te bestrafen voor belastingafspraken die erg voordelig zijn voor de techgigant. EU-commissaris Margrethe Vestager houdt vol dat het om verboden staatssteun gaat en stapt, na de nederlaag bij een lagere Europese rechter, nu naar het Europees Hof van Justitie. Boeing steeg 1,2 procent na nieuws rond zijn geplaagde toestel MAX 737. Europese toezichthouders verwachten in november klaar te zijn met een evaluatie van het type vliegtuig, dat vanwege twee vliegtuigrashes wereldwijd al meer dan een jaar aan de grond staat.

Brussel in beroep tegen overwinning Apple en Ierland bij EU-hof

BRUSSEL — De Europese Commissie gaat proberen om Ierland en Apple toch te bestrafen voor belastingafspraken die erg voordelig zijn voor de techgigant. EU-commissaris Margrethe Vestager houdt vol dat het om verboden staatssteun gaat en stapt, na de nederlaag bij een lagere Europese rechter, nu naar het Europees Hof van Justitie.

De eerdere uitspraak van het Gerecht van de Europese Unie in de slepende belastingzaak was een zware klap voor de commis-

sie. Vestager had Ierland opgedragen ruim 14 miljard euro aan ‘achterstallige’ belasting te innen van Apple. Ierland zou Apple met gunstige fiscale afspraken, zogeheten rulings, hebben vogetrokken boven andere bedrijven.

Het gerecht stelde de commissie in juli in het ongelijk. Volgens de op een na hoogste rechtbank in de Europese Unie had Brussel de claim onvoldoende onderbouwd.

Maar de rechters hebben daarbij naar de ‘respectvolle’ opvatting van Vestager ‘een aantal juridi-

sche fouten gemaakt’. Lidstaten mogen dan zelf over hun belastingheffing gaan, het gerecht heeft ook steeds erkend dat ze wel de Europese regels moeten blijven eerbiedigen – staatssteunregels inbegrepen, memoreert ze. Bovendien is de kwestie belangrijk voor de toepassing van de Europese staatssteunregels in komende gevallen, meent de EU-commissaris. Reden genoeg voor hoger beroep.

Ook de belastingbetaler is ermee gediend dat de commissie het er niet bij laat zitten, stelt Vestager. Als bedrijven niet hun eerlijke

deel aan de belastingdienst afdragen, zit er minder in de schatkist voor ‘de hoognodige investeringen’ om de economie uit het slop van de coronacrisis te trekken.

Brussel heeft nog meerdere zaken over belastingontduiking lopen. De commissie zal naar verwachting vergelijkbare misstanden bij andere grote bedrijven ook willen aanvechten.

De commissie hoopt het Europees hof ervan te overtuigen dat het gerecht de lat voor de onderbouwing van de claim tegen Apple ‘onrede-

lijk hoog’ heeft gelegd, meldt de *Financial Times* op gezag van ingewijden. Daarmee zou het voor het dagelijkse EU-bestuur praktisch onmogelijk worden om in de toekomst zaken aan te kaarten.

Dat de Europese Commissie in korte tijd al twee keer op de vingers is getikt, toont volgens kenners wel aan dat Brussel zijn huiswerk beter moet doen, schrijft de Britse zakenkrant. Eerder ging het om het verbod dat Brussel wilde voor de overname van telecomreus O2 door Three, maar waar uiteindelijk bakzeil werd gehaald.

Nederlandse kweekvlees-start-up haalt 55 miljoen dollar op

MAASTRICHT — Het Nederlandse voedseltechnologiebedrijf Mosa Meat heeft 55 miljoen dollar opgehaald om de ontwikkeling en productie van kweekvlees uit te breiden. Met het geld wordt de pilot-fabriek in Maastricht uitgebreid, maar worden ook nieuwe producten ontwikkeld en meer personeel aangenomen.

Het geld is afkomstig van onder meer het Limburgse Blue Horizon Ventures, een fonds dat in voedseltechnologie investeert, en Bell Food Group, de grootste vleesverwerker van Zwitserland. Twee jaar geleden investeerden beide partijen ook al in Mosa Meat, toen voor 7,5 miljoen euro. Twee maanden geleden investeerde de Zwitserse vleesverwerker al 5 miljoen euro.

Mosa Meat wil met het geld ook de gang naar de consumment maken, maar weet nog niet wanneer consumenten het eerste stukje kweekvlees kunnen kopen. Het bedrijf werkt wel al samen met Europese toezichthouders voor de veiligheid van het kweekvlees. Als de burger klaar is, duurt het Europese goedkeuringstraject nog zeker anderhalf jaar.

Bij Mosa Meat, een spin-off van de Universiteit Maastricht, werken nu vijftig wetenschappers en ingenieurs aan de ontwikkeling van kweekvlees. In 2013 presenteerde het bedrijf de eerste kweekvleeshamburger ter wereld, gemaakt van koeiencellen, zonder dat een dier daarvoor moet worden geslacht. Mosa Meat is medeopgericht door Mark Post, hoogleraar vasculaire fysiologie aan de Universiteit Maastricht.

In 2013 kostte de kweekhamburger nog ongeveer 350.000 euro om te maken. Die kosten zijn nu volgens een woordvoerder door in-

novaties aanmerkelijk lager. Zo zijn duurdere ingrediënten, zoals een bloedserum waar eerst mee werd gewerkt, vervangen door duurzamere alternatieven. Hoeveel het nu kost om de burger te maken, kan de woordvoerder niet zeggen.

Het Maastrichtse bedrijf is intussen niet meer de enige kweekvleesspeler. In Nederland is ook nog het Delftse Meatable actief. Verder zijn er ook kweekvleesinitiatieven in de Verenigde Staten (Memphis Meats en Just), Frankrijk (Gourmey), Singapore (Shiok Meats) en Israël (Aleph Farms).

Trump vraagt rechter toestemming verbod WeChat

SAN FRANCISCO — De Chinese chatapp WeChat is een gevaar voor de nationale veiligheid en moet om die reden verboden worden. Dat is de mening van de Amerikaanse president Donald Trump. Hij heeft een rechter in San Francisco gevraagd een verbod op de app van de Chinese techreus Tencent alsnog toe te staan.

Het Amerikaanse ministerie van Handel kondigde eerder aan dat het de appstores van Apple en Google vanaf

zondag verboden zou zijn WeChat aan te bieden. De rechtbank oordeelde daarop dat het verbod de vrijheid

van meningsuiting mogelijk te veel inperkt. Veel Chinees sprekende Amerikanen zijn voor hun communicatie met vrienden in de VS en China afhankelijk zijn van de chatapp. Doordat China veel westerse apps en sociale media aan banden heeft gelegd, is WeChat voor veel mensen namelijk de enige optie om berichtjes te sturen naar vrienden en kennissen in het Aziatische land. WeChat heeft in de VS zo’n 19 miljoen actieve gebruikers. We-

reldwijd maken meer dan 1 miljard mensen gebruik van de app. In aanloop naar de Amerikaanse presidentsverkiezingen stelt Trump zich steeds harder op richting China. De president pleitte ook voor een verbod op filmpjesapp TikTok van het Chinese techbedrijf ByteDance. Volgens de Amerikaanse overheid verzamelen Chinese apps te veel gegevens over gebruikers, die worden gedeeld met de Chinese overheid.

Democraten VS werken aan crisispakket van 2,4 biljoen dollar

WASHINGTON — De Democraten in de Verenigde Staten werken aan een nieuw stimuleringsplan om de Amerikaanse economie een impuls te geven. In een nieuwe poging om tot een overeenstemming te komen met de Republikeinen in de Senaat en het Witte Huis gaat het om een pakket maatregelen ter waarde van 2,4 biljoen (2400 miljard) dollar.

Onderhandelingen tussen Democraten en Republikeinen over een nieuw omvangrijk pakket hebben voorsnog tot niets geleid. Nancy Pelosi, de Democratische voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, sprak de hoop op een nieuwe ronde onderhandelingen uit. Gesprekken over noodsteun werden in augustus gestaakt.

Het nieuwe plan zou volgende week al door het Huis van Afgevaardigden kunnen komen, waar de Democraten een meerderheid hebben. Het pakket is kleiner dan de 3,4 biljoen dollar dat al eerder in het lagerhuis werd aangenomen, maar veel groter dan wat de Republikeinen, die het in de Senaat voor het zeggen hebben, kunnen accepteren. President Donald Trump gaf eerder aan bereid te zijn tot 1,5 biljoen dollar te gaan.

De Amerikaanse minister van Financiën Steven Mnuchin zei gisteren tijdens een hoorzitting van de Senaatscommissie voor het bankwezen dat een gericht pandemiehulp pakket nog steeds nodig is. Als de Democraten bereid zijn om te onderhandelen, is hij dat ook, zo gaf hij te kennen.

‘AOW-leeftijd moet omlaag kunnen bij dalende levensverwachting’

AMSTERDAM — De pensioenleeftijd moet naar beneden kunnen op het moment dat de levensverwachting daalt. Dat stelt de Nederlandse Vakcentrale voor Professionals (VCP) in een reactie op CBS-cijfers over de levensverwachting die door de coronacrisis mogelijk tot wel een jaar daalt.

Door de coronacrisis overliden er dit jaar meer mensen dan doorgaans het geval is, wat mogelijk een negatief effect heeft op de gemiddelde levensverwachting, meldte het statistiekbureau. “Een daling van de AOW-leeftijd kan daarmee voor de hand liggen”, zegt VCP-bestuurder Ruud Stegers.

Bij een stijging van de levensverwachting gaat de AOW-leeftijd omhoog, legt de VCP uit. Dit betekent dat bij een jaar langer leven er acht maanden langer moet worden doorgewerkt. “Echter is niet geregeld dat we bij een jaar korter leven ook acht maanden korter hoeven door te werken”, zo klinkt het.

De levensverwachting wordt per 2026 gekoppeld aan de AOW-leeftijd. In het wetsvoorstel dat later dit jaar naar de Tweede Kamer gaat, wordt uitgegaan van een minimumleeftijd van 67 jaar. De VCP wil dat het ook mogelijk wordt om de AOW-leeftijd naar beneden aan te passen. De pensioenleeftijd ligt momenteel op 66 jaar en vier maanden.

Spotify-oprichter heeft miljard euro klaarliggen voor start-ups

STOCKHOLM — Daniel Ek, medeoprichter van muziekstreamingdienst Spotify, wil 1 miljard euro van zijn eigen vermogen steken in start-ups. Met het geld wil hij opkomende techbedrijfjes in Europa, die nog in een te vroeg stadium zijn om in aanmerking te komen van financiering door durfkapitalisten, op weg helpen.

Ek zei in een toelichting op de plannen dat het werven van financiers doorgaans de moeilijkste klus is voor beginnende bedrijven. Met de 1 miljard euro die hij heeft klaarliggen, moeten de komende tien jaar bedrijfjes worden ondersteund.

De Europese techsector kan volgens kenners wel een steuntje in de rug gebruiken. Spotify wordt gezien als een van de weinige grote technologische successen in de regio. Ek richtte het bedrijf in 2006 mede op. Momenteel heeft Spotify 299 miljoen maandelijks actieve gebruikers. In 2018 werd de gang naar de beurs gemaakt. De waarde van Spotify is momenteel zo’n 43 miljard dollar.

Het vermogen van Ek wordt op 3,7 miljard dollar geraamd. Hij stak eerder al geld in het Zweedse digitale gezondheidszorgbedrijf Kry en student.com, een online marktplaats voor internationale studentenhuysvesting.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	25-Sep				25-Sep		
DOW JONES	26.884.53	0.26%	AEX	540.91	-0.04%		
S&P 500 INDEX	3.263.36	0.52%	ARCELOMITTAL	10.31	-0.67%		
NASDAQ	10.788.76	1.09%	AEGON NV	2.05	0.24%		
AMAZON.COM INC	3.048.25	0.94%	KONINKLUKE AHOL	25.55	-0.51%		
APPLE INC	110.27	1.89%	AKZO NOBEL	83.78	-1.20%		
BAIDU INC-SP ADR	123.00	-0.61%	ASML HOLDING NV	307.20	-0.31%		
BERKSHIRE HATH-B	208.68	-0.02%	DSM (KONIN)	134.35	-0.74%		
BOEING CO/THE	150.50	3.05%	HAL TRUST	110.80	-0.18%		
CITIGROUP INC	41.68	-1.22%	HEINEKEN NV	74.72	-0.59%		
COCA-COLA CO	48.25	-0.92%	ING GROEP NV	5.90	-0.76%		
COSTCO WHOLESALE	339.46	-2.17%	KPN (KONIN) NV	2.01	-0.10%		
WALT DISNEY CO	122.39	-0.08%	KONINKLUKE PHIL	38.57	0.42%		
3D SYSTEMS CORP	4.65	-0.21%	RANDSTAD NV	42.83	0.42%		
EBAY INC	51.96	0.35%	ROYAL DUTCH SHA	11.13	-0.86%		
FACEBOOK INC-A	251.08	0.62%	TOTOMOM NV	6.22	0.97%		
GENERAL ELECTRIC	6.05	-0.25%	TOTAL SE	28.06	-3.32%		
ALPHABET INC-A	1.425.00	0.15%	UNILEVER NV	51.04	0.91%		
HP INC	18.15	0.00%	W.P. STEWART HOL	598.76	-0.93%		
HOME DEPOT INC	266.66	0.36%					
INTEL CORP	49.66	1.02%	SCOTIA FUNDS			24-Sep	
JOHNSON&JOHNSON	145.04	0.25%	MONEY MARKET	13.5971	0.00%		
MICROSOFT CORP	206.39	1.57%	US DOLLAR BOND	3.0083	-0.08%		
PROCTER & GAMBLE	137.20	0.20%	GLOBAL EQUITY	2.9888	0.11%		
ROYAL DUTCH-ADR	25.65	-3.37%	US EQUITY	17.0423	0.21%		
STARBUCKS CORP	83.08	0.05%	CANADIAN EQUITY	2.6530	0.35%		
TWITTER INC	42.99	-0.35%	FUNDS			24-Sep	
WALMART INC	136.43	-0.20%	BGF CONT EUR FLEX	35.40	-1.09%		
EXCHANGE TRADED FUND			BGF EMKT BOND	18.75	-0.85%		
ALERIAN MLP - AMP	19.19	-1.59%	BGF FIX INC GBL OP	15.21	-0.39%		
ISH GBL HY BD - GHY	47.39	-0.38%	BGF GBL ALLOCATION	64.07	-1.46%		
ISH IBIOXX HY BD - HYG	83.05	-0.06%	BGF USD CORE BOND	18.30	-0.05%		
ISH SELECT DIV - DIVY	79.68	0.23%	BGF USD HI YIELD BND	35.55	-0.25%		
ISH MSCI EMKT - EEM	42.57	-0.78%	TEMPLETON GBL BND	24.33	-0.04%		
ISH MSCI PAC - EPP	40.37	0.35%	TEMPLETON ASIAN SM	46.07	-0.99%		
ISH RUSSELL - IIVV	190.16	0.64%	CURRENCIES			25-Sep	
ISH S&P 500 - SPY	224.11	0.80%	YEN/USD	105.5600	0.09%		
ISH EUROPE - IEV	41.00	-0.68%	EUR/USD	1.1624	-0.33%		
INVESCO QQQ TRUS	268.51	1.18%	CAN/USD	1.3403	0.36%		
INVESCO DB COMMO	12.94	-0.08%	GBP/USD	1.2714	-0.30%		
SPDR S&P INT DIV-DWXX	33.18	-0.42%	COMMODITIES			25-Sep	
SPDR S&P MID 400	327.84	0.51%	OIL WTI	40.06	-0.62%		
SPDR S&P 600 SMA	58.75	-0.05%	GOLD	1861.14	-0.51%		
VANGUARD REIT - VNQ	76.70	-0.03%	SILVER	22.95	0.03%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48.79	-0.12%	WHEAT	549.75	0.14%		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 26 SEPT 2020 Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 32 km/u.			
Max Temp. 32°	Voelt Als 37°	Wind 22 km/u	Precipitatie 3%
Zonsopgang 06:29	Zonsondergang 18:33	UV index 10 v/d 10	
ZATERDAG Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 30 km/u.			
Min Temp. 28°	Voelt Als 32°	Wind 17 km/u	Precipitatie 25%
Maansopgang 15:18		Maansondergang 03:01	

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Vrijdag 25 Sept 2020	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
	Botica San Nicolas 584-5712
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico San Nicolaas	Botica Oduber 582-1780
Dr. Vis	

Oplossing sudoku 25 september

7	9	3	5	1	4	2	8	6
8	1	5	2	3	6	4	7	9
6	2	4	7	9	8	1	5	3
1	3	7	9	2	5	6	4	8
4	6	2	3	8	1	5	9	7
9	5	8	6	4	7	3	1	2
3	7	6	1	5	9	8	2	4
2	8	1	4	7	3	9	6	5
5	4	9	8	6	2	7	3	1

BVN			
15:30	Sesamstraat	06:00	VRT Journaal
15:45	NOS Jeugdjournaal	06:45	De Vooravond
15:50	Het Klokhuis	07:35	NOS Journaal
16:05	De wereld van Zappelin	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:25	Blokken	08:05	Commando's
16:50	Thuis	08:55	VPRO Tegenlicht
17:15	EenVandaag	09:45	NOS Studio Sport
17:35	NOS Gesprek minister-president		Eredivisie
	Dagelijkse Kost	10:10	Op1
17:45	VRT Journaal	11:05	Nieuwsuur
18:00	De Vooravond	11:50	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:45	NOS Journaal	11:55	Iedereen beroemd
19:35	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	VRT Journaal
20:00	Commando's	12:30	Verborgen verleden van Nederland
20:05	VPRO Tegenlicht	13:15	BinnensteBuiten
20:55	NOS Studio Sport	13:40	Typisch Het Zwarte Water
21:45	Eredivisie	14:10	Broodje Gezond
22:10	Op1	14:35	Tijd voor MAX
23:05	Nieuwsuur	15:15	Sesamstraat
23:50	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:35	Sesamstraat 10 voor...
	Iedereen beroemd	15:45	Het Klokhuis
		16:00	Kaal of Kammen
		16:25	Betreden Op Eigen Risico
		17:10	Van Duin op z'n best
		17:35	EenVandaag
		18:00	VRT Journaal
		18:40	Filp van België, de lange weg naar de troon
		19:25	NOS Journaal
		19:45	Weerbericht Europa/Afrika
		19:50	20 Jaar Wie is de Mol?
		20:50	MolTalk 20 Jaar WIDM
		21:15	Dit Was Het Nieuws
		21:55	NOS Studio Sport
			Eredivisie
		22:50	Nieuwsuur
		23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:25	Iedereen beroemd compilatie

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

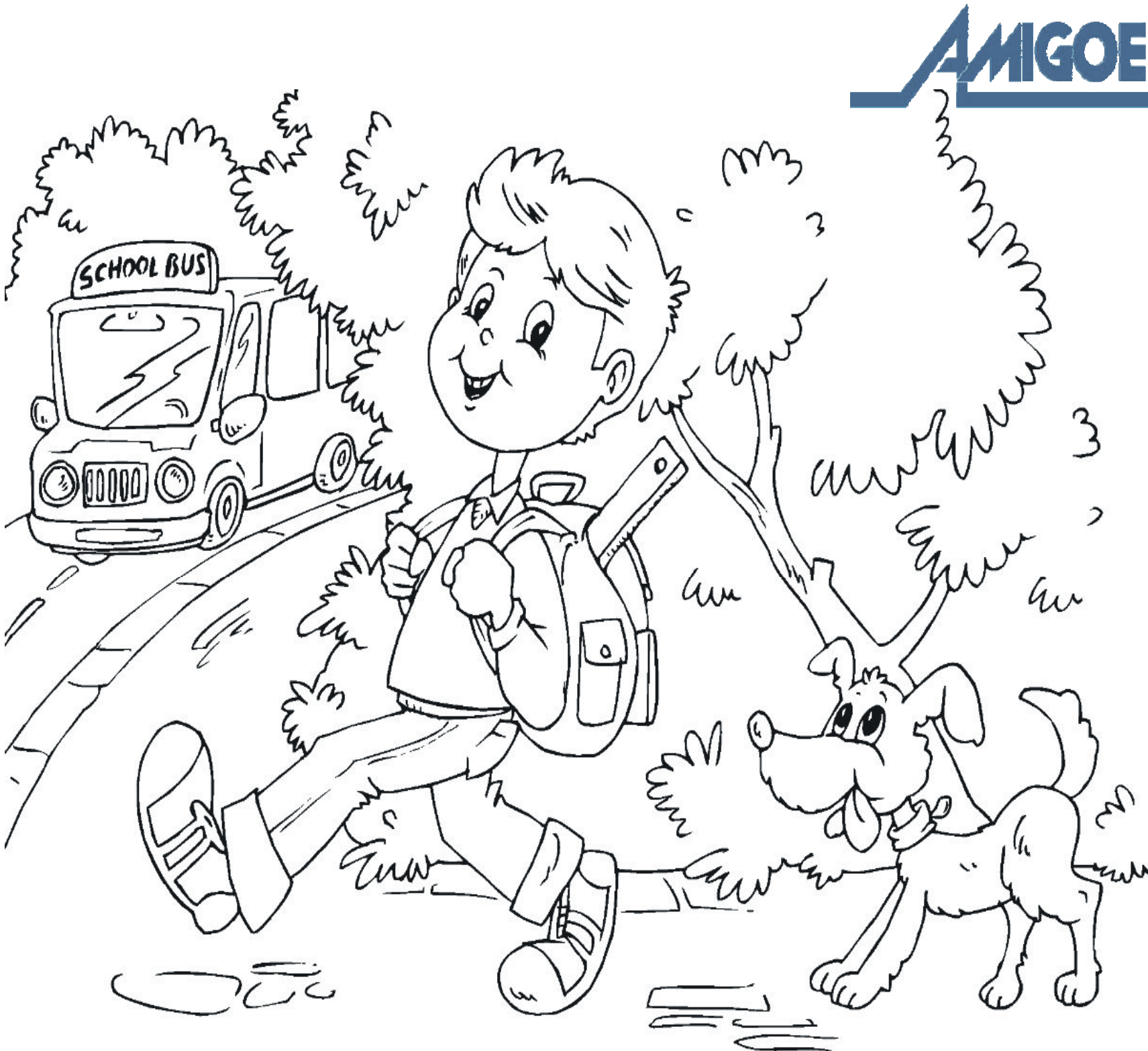
Amigoe Aruba kleurwedstrijd 2020!

Naam: Voornaam: Leeftijd:
E-mail: Telf:..... School: Klas:.....

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en uiterlijk 3 november 2020 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 en 14.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Alle deelnemers zullen een cadeautje ontvangen. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om een grote prijs te winnen.

Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 6 november 2020 worden alle deelnemers uitgenodigd hun prijs op kantoor van Amigoe Aruba om 13:00 uur op te halen.

De Jonge over Tilburg: zo raken we vrijheden weer kwijt

DEN HAAG — Feestende voetbalsupporters die op een plein naar de wedstrijd van Willem II tegen Rangers FC keken, hebben zich ‘heel onverantwoord’ gedragen, vindt coronaminister Hugo de Jonge. “Dit is de snelste manier om onze vrijheid weer kwijt te raken”, zegt de bewindsman over de honderden supporters die zich niet aan de coronaregels hielden.

“Ik denk dat iedereen die de beelden heeft gezien, tot de conclusie moet komen dat het onverantwoord is”, zegt De Jonge op de dag na de Willem II-wedstrijd. ‘Schreeuwen doe je maar voor je eigen tv.’ Als mensen zich op deze manier gaan gedragen, moeten ze de ‘verworven vrijheden’ weer inleveren. De bewindsman benadrukt

dat de verantwoordelijkheid in de eerste plaats ligt bij mensen zelf, niet bij de burgemeester of het kabinet. Toch zinspeelde hij op extra maatregelen om de tweede golf zoveel mogelijk tegen te gaan. “We zien gewoon dat het niet de goede kant op gaat. We houden de vinger aan de pols en op alle momenten nemen we de maat-

regelen die op dat moment nodig zijn.” Ook sportminister Tamara van Ark vindt het ‘heel zorgelijk wat daar gebeurde. Ik hoop echt dat de mensen zich aan de afspraken houden, want het zou gewoon hartstikke zonde zijn als we moeten terugschakelen.’ Er mogen weer fans in het voetbalstadion komen. Dan moeten ze onder meer afstand houden en niet schreeuwen en zingen. Aan deze regels hielden de supporters in de Brabantse stad zich op het plein niet. De Veiligheidsregio en de KNVB gaan erover of het

gedrag van de supporters gevolgen moet hebben, zei Van Ark. De supporters schreeuwden en stonden veel te dicht op elkaar. “Hou je aan de regels, dan kunnen we blijven genieten van de sport”, aldus Van Ark. “De beelden die ik gezien heb, dat is duidelijk onverantwoord. Daar kunnen we heel kort over zijn”, reageerde minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) die over de naleving van de coronaregels gaat. Hij wil verder niet op de zaak ingaan en zich niet mengen in de bevoegdheden van de gemeenteraad.

Witte Huis: Trump zal verkiezingsuitslag accepteren

WASHINGTON — Donald Trump zal de uitslag van de verkiezingen op 3 november aanvaarden, zei een woordvoerder van het Witte Huis gisteren. De Amerikaanse president had daar twijfel over gezaaid. “We zullen zien wat er gebeurt”, zei Trump op de vraag of hij een vreedzame machts-overdracht garandeert als hij de verkiezingen verliest.

“De president zal de resultaten van een vrije en eerlijke verkiezing accepteren”, aldus de zegsvrouw. Eerder op de dag had de Republikeinse leider in de Amerikaanse Senaat, Mitch McConnell, wel een ordelijke machtsoverdracht na de pre-

sidentsverkiezingen beloofd. “De winnaar van de verkiezing op 3 november zal op 20 januari worden geïnaugureerd”, twitterde McConnell. “Er zal een ordelijke transitie zijn, zoals elke vier jaar is gebeurd sinds 1792.” Ook andere partijgenoten van Trump in het parlement spraken zich uit voor een vreedzame machts-overdracht, zoals de Amerikaanse grondwet voorschrijft.

Trump lijkt niet van plan te zijn het Witte Huis zonder slag of stoot te verlaten als hij verliest van zijn Democratische rivaal Joe Biden. Hij zei te verwachten dat de verkiezingen uitmonden in een rechtszaak voor het Hooggerechtshof. Dat gebeurde al eens in 2000.

Noorse rechtbank stopt bouw monument slachtoffers Breivik

OSLO — Een Noorse rechtbank heeft de bouw laten stilleggen van een monument voor slachtoffers van massamoordenaar Anders Behring Breivik. Het gaat om een tijdelijk bouwverbod, zodat de zaak kan worden behandeld van omwonenden die bezwaar maken tegen de komst van het bouwwerk.

De bouw van het monument begon vorige maand. Het is de bedoeling om 77 bronzen pilaren neer te zetten, een voor ieder slachtoffer van de rechts-extremist. Die pleegde in 2011 een bomaanslag in Oslo en begon vervolgens te schieten op het eiland Utøya. Daar hield de progressieve Arbeiderspar-

tij een jongerenkamp. Kritische omwonenden vreden dat straks grote aantallen mensen afkomen op het monument. Dat moet op een plek komen te staan die uitkijkt op Utøya. De klagers zijn volgens hun advocaat ‘erg opgelucht’ dat de rechter voorlopig een stokje heeft gestoken voor de bouwwerkzaamheden, bericht persbureau NTB. Een eerdere poging een monument te bouwen op een andere locatie, kwam ook al niet van de grond. Er is ondertussen alweer bijna tien jaar verstreken sinds het bloedbad. De voorzitter van de jongerenafdeling van de Arbeiderspartij wil dat er uiterlijk volgend jaar een nationaal monument is.

Russen willen akkoord met Amerikanen over cyberspace

MOSKOU — De Russen willen vrede sluiten met de Amerikanen over hun permanente strijd in cyberspace, de wereld van computers en internet. De Russische president Vladimir Poetin streeft naar een akkoord waarin beide landen garanderen zich niet via cyberspace met elkaars verkiezingen en andere binnenlandse aangelegenheden te bemoeien.

Poetin riep op tot een herstart van de relatie tussen Rusland en de Verenigde Staten bij het gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT), ook om incidenten in cyberspace te voorkomen. Hij noemde het risico van een grootschalige confrontatie in deze digitale wereld een van de grootste heden-daagse uitdagingen.

Het aanbod van het regime in het Kremlin komt ruim een maand voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen. De vorige verkiezingen vier jaar geleden werden overschaduwd door berich-

Senatoren tegen verfilming Chinese boekenreeks

WASHINGTON — Een groep van vijf Republikeinse Amerikaanse Senatoren heeft streamingdienst Netflix opgeroepen om de plannen om een Chinese sciencefiction-boekenreeks tot actieserie te verwerken, stil te leggen. Volgens de Senatoren heeft de schrijver van de reeks zich in het verleden positief uitgelaten over de behandeling van Oeigoeren door de Chinese regering.

Netflix maakte eerder deze maand bekend dat de trilogie van Liu Cixin, een Chinese auteur, verfilmd wordt. De productie komt onder leiding te staan van D.B. Weiss en David Benioff, die ook achter hitserie Game of Thrones van HBO zitten. De vijf Senatoren wijzen Netflix echter in een brief op uitspraken die Liu vorig jaar in een interview met de *The New Yorker* deed over het Chinese beleid inzake Oeigoeren en andere moslim-

minderheden in de noordwestelijk regio Xinjiang. In dat gebied worden Oeigoeren stelselmatig onderdrukt en zijn er grootschalige interneringskampen waar gevangenen dwangarbeid verrichten. De Chinese autoriteiten beweren juist dat het heropvoedingssysteem, zoals zij naar de kampen verwijzen, wordt afgebouwd.

“De regering helpt in ieder geval hun economie en probeert ze uit de armoede te halen”, zei Liu in het interview over de Chinese aanpak. “Als je het land wat lossers zou maken, zouden de gevolgen verschrikkelijk zijn.”

In hun brief aan Netflix stellen de Republikeinen onder aanvoering van Senator Marsha Blackburn dat het verwerken van Liu’s boekenreeks tot een serie neerkomt op het ‘normaliseren van de misdaden van de Chinese overheid’. Netflix heeft nog niet gereageerd op de oproep.

Turkije boos op VS-parlementsvoorzitter Pelosi

ANKARA — De Amerikaanse toppolitica Nancy Pelosi heeft zich met opmerkingen over president Donald Trump ook de woede van Turkije op de hals gehaald. De Democrate herinnerde Trump eraan dat zijn land een democratie is: “U bent hier niet in Noord-Korea, niet in Turkije en niet in Rusland, meneer de president.”

Die uitspraak van Pelosi, de voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, viel slecht bij de Turkse minister van Buitenlandse

Zaken. Mevlut Cavusoglu noemde het op Twitter een slechte zaak voor de Amerikaanse democratie dat iemand die zo ‘onwetend’ is als Pelosi, zo’n topositie kan bekleeden. “U zal leren de wil van het Turkse volk te respecteren”, vervolgde hij.

Pelosi had gereageerd op de terughoudende reactie van Trump, die de vraag had gekregen of hij een vreedzame machts-overdracht garandeert als hij de verkiezingen verliest. “We zullen zien wat er gebeurt”, zei hij.

Noorse koning Harald in ziekenhuis

Archiefphoto: King Harald

OSLO — De Noorse koning Harald is vandaag opgenomen in het Rijksziekenhuis in Oslo. Dat heeft het Noorse hof bekendgemaakt, zonder nadere details te geven. De koning is officieel met ziekteverlof.

De 83-jarige koning kampt de laatste jaren regelmatig met gezondheidsproblemen. In januari werd hij wegens duizeligheid een week in het Rikshospitalet opgenomen. Ook na zijn ontslag uit het ziekenhuis bleef hij nog enige tijd met ziekteverlof. In december zorgde een virale infectie ervoor dat Harald enige tijd niet kon werken.

Het nieuwe ziekteverlof betekent dat kroonprins Haakon als regent de taken van zijn vader heeft overgenomen. Hij zou later vandaag de kabinetszitting voorzitten.

Harald werd vandaag verwacht in Lillehammer, waar hij samen met koningin Sonja een plaque zou onthullen bij het voormalig ouderlijk huis van Sonja. Volgens de Noorse televisiezender NRK gaat koningin Sonja wel volgens plan naar Lillehammer.

Harald was gisteren nog actief toen hij de bemanning van het koningsschip Norge aan het einde van het traditionele vaarseizoen bedankte voor hun werk in de voorbije maanden. De koninklijke familie gebruikt de Norge voor werk- en streekbezoeken, en voor eigen vakantietrips langs de uitgestrekte Noorse kust. Veel plaatsen zijn makkelijker te bereiken met de boot dan over de weg.

Zwarte moordenaar in VS geëxecuteerd

TERRE HAUTE — In een gevangenis in Terre Haute in de Amerikaanse staat Indiana is voor het eerst in zeventien jaar de federale doodstraf uitgevoerd op een zwarte man. De voor moord veroordeelde Christopher Valva werd gisteren geëxecuteerd met een injectie. Het is de zesde federale executie sinds de hervatting afgelopen zomer, en de tweede deze week.

Vialva was in 1999 op negentienjarige leeftijd betrokken bij de beroving en dood van twee mensen in Texas. Een van hen werd door hem door het hoofd geschoten. Een grotendeels witte jury veroordeelde Vialva en een mede-ganglid in 2000 tot de doodstraf.

Van de 56 mensen die in een federale dodencel zitten zijn er 26 zwart en 22 wit, volgens het doodstraf-informatiecentrum DPIC. Van de Amerikaanse bevolking is 13 procent zwart. In een DPIC rapport werd onlangs geconcludeerd dat raciale vooroordelen nog altijd een rol spelen bij het

opleggen van de doodstraf in de VS.

Vialva zei deze maand in een video vanuit de gevangenis dat zwarte mensen in de VS al decennialang onevenredig vaak de doodstraf krijgen. “Mensen zijn zich er vaak niet van bewust dat velen van ons hier werden gearresteerd voordat ze oud genoeg waren om te drinken.”

Rechtenorganisatie ACLU heeft gezegd dat hij ten onrechte als een volwassene is berecht en geen eerlijk proces heeft gehad.

Arrestaties na steekpartij bij voormalig kantoor Charlie Hebdo

PARIJS — De Franse politie heeft vandaag twee arrestaties verricht na een aanval met een mes bij het voormalige kantoor van satirisch blad Charlie Hebdo. Daarbij raakten meerdere mensen gewond. Aanklagers van de speciale antiterrorismeafdeling hebben een onderzoek ingesteld.

Een van de verdachten is opgepakt in de omgeving van de Place de la Bastille, een belangrijk plein in de Franse hoofdstad. Het is nog onduidelijk waar de tweede verdachte is gearresteerd. De autoriteiten spreken over vier slachtoffers, waarvan er twee in kritieke toestand verkeren.

“Ik was in mijn kantoor en hoorde geschreeuw op straat”, zei een getuige tegen de Franse radio. “Ik keek uit het raam en zag een vrouw liggen. Die had een klap in het ge-

zicht gekregen met wat mogelijk een machete was.” Het is nog onduidelijk wat het motief was voor de aanval. De politie had inwoners van het 11e arrondissement van Parijs opgeroepen tijdelijk binnen te blijven.

Een bron binnen de politie meldde dat na de aanval een verdacht pakketje was gevonden, maar dat zou onschadelijk zijn geweest. Twee bronnen bevestigden dat ook een mes is gevonden. Een van de bronnen spreekt over een machete, de ander over

een slagersmes. Bij het tijdschrift Charlie Hebdo vielen in 2015 twaalf doden toen moslimextremisten de redactie aanvielen. De twee daders, broers Chérif en Saïd Kouachi, kwamen later zelf om het leven. In Frankrijk worden momenteel vermeende handlangers berecht van het duo en een andere extremist. Het Franse blad publiceerde vanwege het begin van dat proces opnieuw cartoons van de islamitische profeet Mohammed. Daarop dreigde terreurorganisatie Al-Qaeda naar verluidt met een nieuw bloedbad. Het huidige adres van de redactie van Charlie Hebdo wordt uit voorzorg geheim gehouden.

Prinses Eugenie zwanger van 1e kind

Foto: Shutterstock

De Britse prinses Eugenie en haar man Jack Brooksbank zijn in verwachting van hun eerste kind. De koninklijke familie maakte het nieuws over de kleindochter van koningin Elizabeth van-daag bekend. “Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Eugenie en de heer Jack Brooksbank zijn ver-heugd aan te kondigen dat

ze begin 2021 een baby ver-wachten”, schrijft de familie op Twitter. De familie meldt blij te zijn met het nieuws. Eugenie is de dochter van prins Andrew en Sarah Fer-guson. Een paar dagen ge-leden werd de dertigjarige Eugenie tijdens een lunch gespot met een babybuik, waardoor de geruchten al op gang kwamen.

FC Emmen mag toch met naam seksshop op shirt spelen

FC Emmen mag dit voetbal-seizoen toch met de naam van online seksshop Easy-Toys op het shirt spelen. Dat is de uitkomst van een over-leg tussen de KNVB en de Eredivisieclub. Het conflict tussen de voet-balbond en Emmen speelt al enige weken. De KNVB vindt het ‘niet gepast’ dat FC Emmen voor een shirt-sponsor kiest die ‘in verband kan worden gebracht met de seksindustrie’. Volgens het bestuur betaald voet-bal van de KNVB past dit niet binnen het uitgebreide

sponsoringreglement waar alle clubs zich aan moeten houden. Dinsdag zaten de KNVB en Emmen ook al bij elkaar. Uitkomst van dat ge-sprek was dat de KNVB in december met alle clubs, tij-dens de algemene vergade-ring betaald voetbal (AVBV), het betreffende artikel uit het sponsoringreglement gaat bespreken. De KNVB geeft nu toch toe-stemming omdat in de over-eenkomst tussen FC Emmen en EasyToys over veel zaken al duidelijke afspraken ge-maakt waren.

Elke Belg mag nu met 5 mensen knuffelen

Foto: Shutterstock

Elke Belg mag vanwege het coronavirus nu maximaal vijf ‘nauwe contacten’ buiten de gezinssituatie aanhou-den. “Met hen mag u knuffe-len, een glas drinken, eten”, zei premier Sophie Wilmès op een persconferentie na afloop van de Nationale Veiligheidsraad. Het gaat om fysiek dichtbij-contact met iemand die geen huisgenoot is, voor langer dan vijftien minuten, zonder afstand van 1,5 meter en zonder mondkapje. Daarmee stap-t België af van de ‘bubbel van vijf personen’ voor één huis-houden of gezin.

en op plekken waar een af-stand van 1,5 meter niet ge-garandeerd kan worden. Als veilige afstand kan wor-den gehouden en anders een mondkapje wordt gedragen mogen de inwoners van Bel-gië ‘iedereen’ zien, maar wel met maximaal tien tegelijk. Dat geldt ook voor privé-feestjes. België schrap-t het maximum op het aantal gas-ten op professioneel georga-niseerde evenementen zoals een huwelijk of begrafenis, maar dezelfde regels blij-ven geldig als in de horeca. Dat betekent een verplicht mondkapje tijdens bewegin-gen, dus op weg naar een stoel of tafel, of naar het toi-let. Er mogen niet meer dan tien personen aan een tafel zitten en dansen blijft taboe.

Verplaats carnaval naar de zomer

Foto: Shutterstock

Mensen

David Attenborough ruim 3 miljoen Instagram-volgers

Foto: Shutterstock

David Attenborough is sinds gisteren te vinden op Instagram. De 94-jarige presentator en vaste stem van natuurdocumentaires van de BBC heeft binnen twee uur na zijn komst al ruim 3 miljoen volgers. Attenborough besloot een

account op het sociale me-dium aan te maken om aandacht te vragen voor klimaatverandering. “Hal-lo, mijn naam is David At-tenborough en ik verscheen de afgelopen zestig jaar op radio en televisie, maar dit is mijn eerste keer op In-

stagram. Ik gebruik deze voor mij nieuwe vorm van communicatie omdat, zoals we allemaal weten, de we-reld in gevaar is”, zegt de Brit in een video, zijn eerste post. “Continenten staan in brand, gletsjers zijn aan het smelten, koraalriffen zijn aan het afsterven, vis-sen verdwijnen uit onze oceanen, de lijst gaat door en door”, vervolgt Attenbo-rough. “Maar we weten wat we daaraan moeten doen en dat is waarom ik deze voor mij nieuwe manier van com-municatie ga gebruiken.” De presentator gaat zijn volgers voorzien van infor-matie over klimaatveran-dering en wat zij er tegen kunnen doen. Filmmakers Colin Butfield en Jonnie Hughes, die de aankomen-de Netflix-documentaire ‘David Attenborough: A Life On Our Planet’ maakten, zullen ook namens hem berichten plaatsen op zijn Instagram-account.

Internethit taxichauffeur met vluchtende man

Foto: Shutterstock

Een taxichauffeur die gis-teren een betoger hielp te ontsnappen aan de Wit-Rus-sische politie, is uitgegroeid tot een internetsensatie. Het filmpje van zestien seconden is op sociale media tienduizenden keren bekeken. Een journalist filmde hoe een jongeman op de vlucht slaat voor de oproerpolitie. Met een legertje agenten met wapenstokken in zijn kielzog rent hij een weg op en duikt in een taxi. De be-stuurder aarzelt geen mo-

ment en scheurt weg, terwijl politiemensen tevergeefs aan het voertuig trekken. In Wit-Rusland wordt al an-derhalve maand gedemon-streerd tegen het regime van president Aleksandr Loekas-jenko, die al een kwart eeuw aan de macht is. Veel bur-gers denken dat er verkie-zingsfraude is gepleegd bij de presidentsverkiezingen van vorige maand. De au-to-riteiten zeggen 364 mensen te hebben opgepakt bij de jongste protestacties.

Mega-opbrengst verwacht voor doek Botticelli

Een portret van een onbeken-de jongeman geschilderd door de Italiaan Sandro Botticelli (1445-1510) zou op veiling komende winter, bij Sotheby’s in New York, zo’n 80 miljoen dollar moeten opbrengen. Dat melden buitenlandse media. Volgens Sotheby’s is de ver-wachting zo hoog, omdat het een erg belangrijk en zeer zeldzaam stuk is. De meeste werken van Botticelli hangen in musea en slechts een dozijn daarvan zijn portretten. Daarbij is dit exemplaar van grote kwaliteit. “Onze jonge-man is 550 jaar oud, maar hij ziet eruit alsof hij hier van-

morgen had kunnen binnen-wandelen,” zei George Wach-ter, Sotheby’s specialist op het gebied van oude meesters, volgens *The Guardian*. “Hij is een echte schoonheid, in alle tijden.” Het veilinghuis ziet het werk, waarop de knappe jongeling een rond schilderijtje vast-houdt, zelfs als een van de be-langrijkste portretten die ooit zijn aangeboden. Van Gogh’s ‘Portret van dokter Gachet’ ging voor 82,5 miljoen dollar van de hand, een wereldre-cord in 1990. De Botticelli is van een parti-culier.

Koning helpt met inpakken coronatestkits

Foto: Shutterstock

Koning Willem-Alexander heeft gisteren in Winschoten de nieuwe productie- en as-semblagelocatie voor cor-onatestkits van PerkinElmer geopend. Dat deed hij door als tijdelijke vrijwilliger aan te schuiven bij het inpakken van de kits en de lopende band aan te zetten. De koning vond het ‘waan-zinnig’ dat het bedrijf in enkele weken tijd een heel

nieuwe productielijn uit de grond heeft gestampt. Hij was oorspronkelijk van plan een informeel werkbezoek te brengen aan de vestiging in Groningen, maar in de tijd dat het bezoek werd voor-bereid trok het bedrijf naar Winschoten en kon hij daar nu een bijzondere opening verrichten. De van oorsprong Ameri-kaanse onderneming pro-duceert wereldwijd innova-tieve meetapparatuur maar begon in het voorjaar met de productie van coronatest-kits. Daarvoor moest zowel personeel als ruimte wor-den gevonden. Vanwege de steeds grotere vraag, zowel in Nederland als internati-onaal, werd besloten de ex-tra locatie te openen in een bestaand bedrijfspand, waar voorheen agenda’s werden gemaakt.

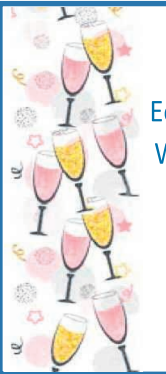
Relikwie van paus Johannes Paulus II gestolen

Foto: Shutterstock

Dieven hebben woensdag een relikwie van wijlen paus Johannes Paulus II uit een kerk in de Italiaanse stad Spoleto gestolen. Volgens de Vaticaanse nieuwssite gaat het om een flacon met daar-in enkele druppels bloed van de in 2005 overleden paus. “Ik durf te hopen dat het een oppervlakkige daad is die niet bedoeld was om de gevoeligheden van de gelovigen te beledigen”, zei aarts-bisschop Renato Boccardo uit Spoleto daarover. “Ik durf ook te hopen dat deze onbezonnen daad niet is gedaan om geld te verdienen.” Het is niet de eerste keer dat

het bewuste flesje is verdwe-nen. Ook in 2014 gingen die-ven er met de relikwie van-door. Destijds werd de flacon uit een kerk ten oosten van Rome ontftutseld, waarna de politie het niet veel later te-rugvond. Relikwieën zijn veelal licha-melijke resten of persoonlij-ke voorwerpen van heiligen, die door katholieken worden vereerd. Met name memora-bilia van paus Johannes Paulus II zijn in trek bij cri-minelen: in 2016 werd een lapje stof met daarop een bloeddruppel van de heilige uit de dom van Keulen ver-donkeremaand.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

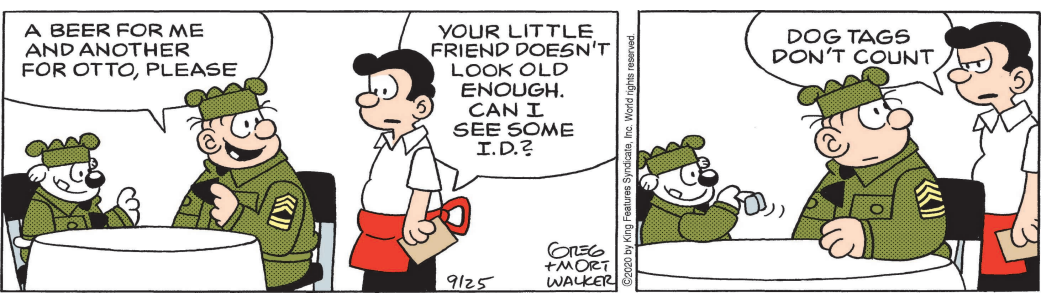
Buckles

By David Gilbert

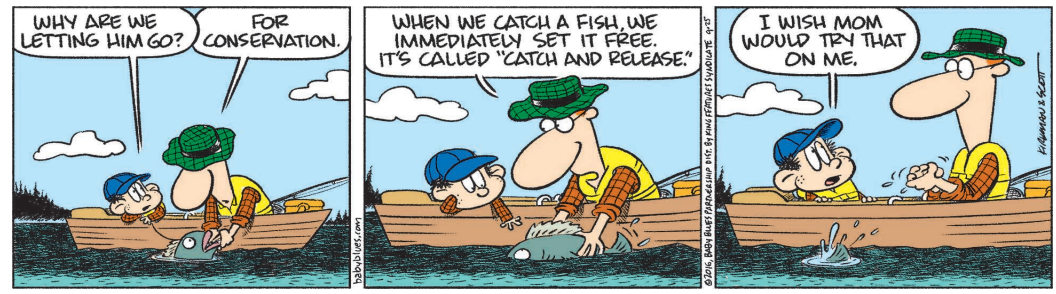
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Bondscoach De Boer: heel blij persoon

Foto: Shutterstock

ZEIST — Frank de Boer kan niet wachten om als bondscoach te beginnen. “Ik ben een heel blij persoon. Hoewel je dat misschien niet altijd aan me ziet, het is toch echt zo”, grapte de trainer vandaag bij zijn officiële aanstelling in Zeist. “Ik ben vereerd dat ik hier zit. Het maakt me zeer trots om bondscoach te zijn van dit land. Het is een zeer speciaal moment voor mij. En voor mijn naasten.”

De Boer was bij het WK van 2010 assistent van bondscoach Bert van Marwijk. Met Ajax won hij vervolgens vier landstitels. De buitenlandse avonturen bij Internazionale, Crystal Palace en Atlanta United verliepen weinig succesvol.

De aanstelling van De Boer is daarom niet onomstreden.

“Je hebt altijd tegenstanders. Die hoor je vaak het luidst”, aldus De Boer. “Ik denk dat er ook een hele grote groep wel tevreden is met de keuze van de KNVB.”

In de kritieken ging het de voorbije dagen ook over de manier van spelen. Bij Ajax was het voetbal vaak saai, de bal ging vaak breed of

terug in plaats van vooruit, zeiden de critici. De Boer kon er vandaag wel om lachen al leek het hem ook wel te raken. “Volgens mij speelde ik als voetballer wel eens een bal vooruit”, doelde hij op de lange pass die hij bij de kwartfinale van het WK van 1998 tegen Argentinië op Dennis Bergkamp gaf. “Het tikkie breed slaat niet op mij. Ik wilde juist altijd vooruit.”

De Boer denkt dat zijn ervaring belangrijk is als bondscoach. De verdediger deed mee aan het EK 1992, WK 1994, WK 1998, EK 2000 en EK 2004. In 1996 ontbrak

hij bij het EK wegens een blessure. Met het WK van 2010 erbij zijn het dus zes eindtoernooien. “Het gaat in de top om kleine details, die kunnen beslissend zijn. En ook gaat het om de chemie van het team.”

Assistenten zijn in dat proces ook belangrijk, merkte De Boer tijdens het WK tien jaar geleden.

“Bert van Marwijk had als bondscoach de grootste invloed, laat dat duidelijk zijn. Phillip Cocu en ik zorgden voor die details. Hopelijk kan ik dat ook weer meebrengen bij deze groep.”

Willem II laat zich inpakken door Rangers: 0-4

TILBURG — Willem II speelde frivool en zonder ontzag tegen de Schotse topclub Rangers FC, maar het leverde de Tilburgers geen succes op in de derde voorronde van de Europa League. Rangers won het duel in het lege Koning Willem II Stadion zelfs met 4-0 en stootte door naar de play-offs. Voor Willem II is het Europese bekertoernooi ten einde.

Willem II begon ondanks de afwezigheid van de trouwe aanhang sterk aan de wedstrijd. De ‘Tricolores’ domineerden het eerste kwartier en trainer Adrie Koster zag dat zijn ploeg speelde zoals hij het voor ogen had. Maar de thuisclub slaagde er niet in de kansen te benutten. Pol Lloch schoot over en de Griekse spits Vangelis Pavlidis raakte in een rebound van dichtbij de lat.

In drie minuten kantelde de verhoudingen. De Italiaan-

se scheidsrechter Maurizio Mariani zag in een overtreding van Miquel Nelom op Ryan Kent een strafschop en aanvoerder James Tavernier faalde niet vanaf 11 meter. Twee minuten later ging doelman Robbin Ruiter opzichtig in de fout. Hij liet op een houdbaar schot van Alfredo Morelos de bal uit zijn handen glippen, waarna Kent eenvoudig de 0-2 kon intikken.

Willem II ging koortsachtig op zoek naar de aansluitings-

treffer en kreeg kansen via onder anderen Ché Nunnely, maar doelman Allan McGregor van Rangers voorkwam een tegentreffer. De tweede helft gaf een vergelijkbaar beeld. De manschappen van Koster lieten verzorgd voetbal zien, maar treffers volgden er niet uit. De Schotse ploeg van coach Steven Gerrard wist wel weer twee keer te scoren. Filip Helander kopte in vrije positie de 0-3 binnen en kort daarna maakte Connor Goldson met een kopbal er 0-4 van.

Zelfs een doelpunt om de eer te redden was Willem II niet gegund. Een treffer van Pavlidis, tien minuten voor tijd, werd afgekeurd omdat hij de bal met de hand achter McGregor werkte.

Van Vleuten definitief van start in wegrace WK wielrennen

IMOLA — Annemiek van Vleuten heeft definitief besloten van start te gaan in de wegwedstrijd op het WK wielrennen in het Italiaanse Imola. Daarmee kan de Gelderse haar wereldtitel van 2019 (Harrogate) morgen verdedigen. Ze rijdt met een brace om haar geopereerde gebroken pols te beschermen. De artsen lieten eerder weten starten verantwoord te vinden.

Van Vleuten, die gisteren al liet doorschermen vrijwel zeker te zullen starten, bevestigde haar voornemen vandaag na de gezamenlijke groepstraining met de nationale ploeg op het wegparcours van zaterdag. De 37-jarige renster van Mitchelton-Scott brak vorige week bij een val in de Giro Rosa haar linkerpol.

Op dat moment zag het er naar uit dat ze deelname aan de WK kon vergeten, al hield ze zelf nog een slag om de arm. Na een operatie vorige week vrijdag zat ze begin deze week met een brace om haar gekwetste pols alweer op de fiets. Trainen ging goed, maar nog niet 100 procent, verklaarde ze. Met name het trekken aan haar stuur op lastige stukken ging moeilijk. Van Vleuten besloot eerder al de tijdrif te laten schieten. Op dat onderdeel kon bondscoach Loes Gunnewijk een vervangster opstellen. Ellen van Dijk kon zodoende het brons pakken achter winnares Anna van der Breggen.

Van Vleuten zei vandaag na de training klaar te zijn voor de wegwedstrijd. “Woensdag deed ik al een goede training, waarbij ik ook uit het zadel

kon opstaan bij het klimmen. Dan weet je al dat het met een paar dagen extra rust goed moet komen. Ik heb het parcours nu gezien en verkend en ben ervan overtuigd dat ik hier met ambitie van start kan gaan.” Ze benadrukte dat er geen gezondheidsrisico’s kleven aan haar snelle rentree. “Zelfs wanneer ik er opnieuw op val. Dat is mij door de artsen van het Rijnstate Ziekenhuis in Arnhem verzekerd. Ik wil namelijk absoluut mijn gezondheid voorop stellen. Ook hier bij de KNWU ben ik goede handen tijdens het kampioenschap.”

Voor de wegrace had Van Vleuten als titelverdedigster een startplaats op naam. Mocht zij niet zijn gestart, dan had Gunnewijk geen vervangster kunnen opstellen.

PSV heeft hoofdtoernooi Europa League in zicht

MURSKA SOBOTA — PSV heeft het hoofdtoernooi van de Europa League in zicht. Het elftal van trainer Roger Schmidt won gisteren in Slovenië in de derde voorronde van NS Mura. Het werd 1-5. In de play-offs is Rosenborg BK, dat Alanyaspor versloeg, de tegenstander. Die wedstrijd, in Noorwegen, is volgende week al.

PSV is er veel aan gelegen de groepsfase te halen. Vorig seizoen strandden de Eindhovenaars al voor de winterstop. PSV eindigde in groep D als derde, achter LASK Linz en Sporting Portugal.

Tegen Mura, de huidige koploper uit de Sloveense competitie, had PSV het niet moeilijk en had de score ook hoger kunnen uitvallen. Een tegenvaller in de beginfase was het uitvallen van Maximiliano Romero. De 21-jarige Argentijnse aanvaller ging na 11 minuten spelen

naar de kant met een knieblessure. Romero werd met zijn eerste basisplaats sinds hij bij PSV speelt, beloond voor zijn goede invalbeurt van zaterdag tegen FC Emmen. Toen maakte hij met zijn hoofd, diep in blessuretijd, het winnende doelpunt. Romero, die vorig seizoen door PSV werd verhuurd aan Vélez Sársfield en tegen Emmen Noni Madueke verving, heeft al vaker te maken gehad met blessures.

Schmidt had in vergelijking met de wedstrijd tegen FC Emmen nog twee wijzigingen doorgevoerd. Mohamed Ihattaren en Cody Gakpo startten op de bank. Mauro Júnior en Bruma mochten vanaf het begin meedoen. Gakpo kwam al vroeg binnen de lijnen, als vervanger van Romero. Ihattaren was een kleine twee weken geleden tegen FC Groningen ook al wisselspeler. Schmidt was niet tevreden over de manier

waarop hij trainde. Tegen FC Emmen had hij wel een basisplaats. Op aangeven van Philipp Max kopte Donyell Malen PSV in de zeventiende minuut op voorsprong. Max kent een goede start bij PSV en stond de voorbije wedstrijden met assists vaker aan de basis van doelpunten. Middenvelder Nino Kouter bracht de thuisploeg even later alweer op gelijke hoogte. Dankzij een treffer van Mauro Júnior ging PSV toch met een voorsprong rusten.

Doelman Yvon Mvogo kwam kort na de pauze de 2-2. Daarna liep PSV via Gakpo (54e minuut), Malen (65e minuut) en opnieuw Gakpo (90e minuut) snel verder uit.

Vorig seizoen trof PSV Rosenborg ook al in de Europa League, toen in de poulefase. In Noorwegen won PSV met 1-4. In Eindhoven eindigde de confrontatie in 1-1.

Invaller Martínez kopt Bayern in strijd om Supercup langs Sevilla

BOEDAPEST — Bayern München heeft de vierde hoofdprijs van dit jaar te pakken. Na de Champions League, het landskampioenschap en de Duitse beker, won het elftal van trainer Hansi Flick gisteren ook de Europese Supercup. In Boedapest werd Sevilla, de winnaar van de Europa League, na verlenging met 2-1 verslagen. Bayern won de Europese Supercup één keer eerder, in 2013.

Sevilla kwam al snel op voorsprong. De van FC Barcelona overgekomen Kroaat Ivan Rakitic werd in de dertiende minuut omver gelopen in het strafschopgebied, op het moment dat de Nederlandse spits Luuk de Jong de bal naar hem kopte. De Argentijn Lucas Ocampos benutte de penalty: 0-1.

De gelijkmaker viel in de 34e minuut. Robert Lewandowski legde de bal na een dieptepass, met zijn rug

naar het doel, knap terug op Leon Goretzka. De middenvelder liet doelman Yassine Bono kansloos. De Jong, die vorige maand in de finale van de Europa League twee keer scoorde tegen Internazionale (3-2), was aan het begin van de tweede helft dicht bij een nieuwe voorsprong voor zijn team. Manuel Neuer, keeper van Bayern, redde goed op een inzet van dichtbij. Na twee afgekeurde doelpunten van Bayern, moest

de beslissing vallen in de verlenging of strafschoppenserie. Invaller Javi Martínez werd matchwinner. De Spanjaard kopte in de 104e minuut de 2-1 binnen. De Jong stond toen al niet meer op het veld. Youssef En-Nesyri verving hem in de 56e minuut. De UEFA liet bij de wedstrijd in de Puskás Aréna in de Hongaarse hoofdstad voor het eerst weer publiek toe, zij het wel in beperkte mate. Ongeveer één derde van het stadion, waar ruim 67.000 mensen in kunnen, was bezet.

Vorig jaar ging de Supercup naar Chelsea, dat Champions League-winnaar Liverpool via strafschoppen versloeg.

Roland Garros

Bertens tegen Oekraïense Zavatska

Foto: Shutterstock

PARIS — Tennisster Kiki Bertens treft een op papier niet al te lastige tegenstander in de eerste ronde van Roland Garros. De Nederlandse nummer 8 van de wereld, die als vijfde is geplaatst op het grandslam van Parijs, treft Katarina Zavatska uit Oekraïne, de nummer 112 van de wereld.

Ook voor Arantxa Rus, de andere Nederlandse in het hoofdtoernooi, lijkt de eerste ronde op het Franse graveltoernooi geen al te zware opgave. Ze werd tijdens de loting gekoppeld aan de Francaise Clara Burel. Zij staat niet hoger dan plek 415 op de wereldranglijst en is toegelaten met een wildcard. Er zijn dit jaar geen Nederlandse mannen actief in het hoofdtoernooi van Roland

Garros. Robin Haase, Botić van de Zandschulp en Tallon Griekspoor strandden in de kwalificaties.

Bertens haalde in 2016 de halve finales van Roland Garros. Vorig jaar gaf ze ziek op in de tweede ronde tegen de Slowaakse Viktorija Kuzmova. De 28-jarige Wateringse gaf woensdag in de tweede ronde van het WTA-toernooi van Straatsburg op

met een enkelblessure. Het was een oude blessure die opspeelde en uit voorzorg besloot ze de partij tegen Jelena Ostapenko niet af te maken.

De Australische nummer één van de wereld Ashleigh Barty verdedigt haar titel niet in Parijs. Ook de Japanse Naomi Osaka, de winnares van de US Open, ontbreekt. De Roemeense Simona Halep is nu als eerste geplaatst en zij speelt in de eerste ronde tegen de Spaanse Sara Sorribes Tormo. De Tsjechische Karolina Pliskova is de nummer twee van de plaatsingslijst en zij neemt het in de

eerste ronde op tegen een qualifier.

Rafael Nadal gaat op jacht naar zijn dertiende eindzege op Roland Garros. De Spanjaard begint die unieke missie met een partij tegen de Wit-Rus Egor Gerasimov, de nummer 83 van de wereld. De Servische nummer één van de wereld Novak Djokovic treft de Zweed Mikael Ymer. De Oostenrijker Dominic Thiem, winnaar van de US Open, krijgt een zware tegenstander in de eerste ronde met de Kroaat Marin Cilic, in 2014 de beste in de US Open.